

Konrad Zacharzewski

**SZKODA GIEŁDOWA
I JEJ NAPRAWIENIE**

Toruń 2015

Stan prawny na dzień 26 czerwca 2015 roku

Recenzent
dr hab. Przemysław Drapała

Wydawca
Konrad Zacharzewski

© Copyright by
Konrad Zacharzewski 2015

Printed in Poland

ISBN 978-83-941787-0-3

Przygotowanie do druku
Studio KROPKA dtp – Piotr Kabaciński

Druk
TOTEM Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością Spółka Komandytowa
Inowrocław

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów.....	13
Przedmowa.....	23

ROZDZIAŁ I

IDENTYFIKACJA PODSTAWOWYCH PŁASZCZYZN PROBLEMOWYCH

1. Oczekiwania poszkodowanych w dobie rewolucji finansowej.....	29
2. Zasadnicze kwestie dogmatyczne związane z indemnizacją szkód w stosunkach giełdowych.....	36
3. Uregulowane elementy stosunku odszkodowawczego w stosunkach giełdowych.....	44
A. Prawo polskie.....	44
B. Perspektywa prawnoporównawcza.....	51
4. Typowe ujęcie odpowiedzialności odszkodowawczej w praktyce kontraktowej instytucji finansowych.....	62
5. Oddziaływanie organu nadzoru giełdowego oraz sądownictwa administracyjnego na elementy stosunku odszkodowawczego.....	68
6. Mechanizmy zapobiegania szkodom giełdowym.....	72

ROZDZIAŁ II

ŹRÓDŁA SZKODY GIEŁDOWEJ

1. Uwagi wstępne.....	79
2. Źródła szkody giełdowej w reżimie kontraktowym.....	80
A. Przejawy niewykonania zobowiązania przez spółkę prowadzącą giełdę.....	80
B. Przejawy niewykonania zobowiązania przez centralnie usytuowanych uczestników systemu depozytowo-rozliczeniowo-rozrachunkowego.....	82

C.	Przejawy niewykonania zobowiązania przez emitenta	84
D.	Przejawy niewykonania zobowiązania przez firmę inwestycyjną . .	86
E.	Przejawy niewykonania zobowiązania przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych i depozytariusza	97
F.	Przejawy niewykonania zobowiązania przez rewidenta (audytora)	99
G.	Przejawy niewykonania zobowiązania przez inne osoby	100
3.	Źródła szkody giełdowej w reżimie deliktowym	101
A.	Wzrost znaczenia odpowiedzialności deliktowej w stosunkach gieł- dowych.	101
B.	Czyny niedozwolone związane z wykonywaniem władzy publicznej	103
C.	Czyny niedozwolone spółki prowadzącej giełdę	106
D.	Czyny niedozwolone centralnie usytuowanych uczestników syste- mu depozytowo-rozliczeniowo-rozrachunkowego	107
E.	Czyny niedozwolone emitenta	108
F.	Czyny niedozwolone firmy inwestycyjnej.	110
G.	Czyny niedozwolone finalnego nabywcy walorów giełdowych (tzw. inwestora)	113
H.	Czyny niedozwolone rewidenta (audytora)	114
I.	Czyny niedozwolone publicyści giełdowego	116
J.	Czyny niedozwolone piastunów organów uczestników giełdowych stosunków obligacyjnych.	117
K.	Szkoda giełdowa na tle innych zdarzeń bezprawnych w reżimie deliktowym	119
4.	Inne źródła szkody giełdowej	122
A.	Zdarzenia korporacyjne	122
B.	Szkoda giełdowa w związku z zabezpieczeniem powództwa	124
C.	Szkoda giełdowa w stosunkach pracowniczych	125
D.	Naruszenie dóbr osobistych jako źródło szkody giełdowej	126
E.	Szkoda giełdowa na tle czynności zobowiązujących do rozporzą- dzenia walorem giełdowym	127
F.	Szkoda giełdowa w stosunkach spadkowych i małżeńskich	129

ROZDZIAŁ III

SZKODA GIEŁDOWA

1.	Pojęcie szkody giełdowej.	131
2.	Klasyfikacja szkody giełdowej ze względu na rodzaj naruszonego dobra	141

3. Kurs waloru giełdowego jako wyznacznik wartości potrzebnej do obliczenia wysokości szkody	143
A. Powstawanie kursu	143
B. Charakter prawny kursu giełdowego	146
C. Ustalenie wysokości kursu	152
4. Podstawowe elementy konstrukcji prawnej szkody giełdowej	155
5. Cechy charakterystyczne szkody giełdowej	160
6. Chwila powstania szkody giełdowej	167
7. Rozpoczęcie biegu przedawnienia roszczenia jako skutek powstania szkody giełdowej	176
A. Najwcześniejszy możliwy termin wezwania do naprawienia szkody . .	176
B. Świadomość istnienia szkody	186
8. Problem jedności szkody giełdowej	194
9. Znaczenie chwili powstania szkody giełdowej dla przebiegu sekwencji kausalnej	200

ROZDZIAŁ IV

SZKODA GIEŁDOWA A INNE USZCZERBK ROZPATRYWANE JAKO SZKODA MAJĄTKOWA

1. Szkoda giełdowa jako szkoda pośrednia	204
2. Szkoda giełdowa jako szkoda przyszła	211
3. Giełdowa <i>pure economic loss</i>	213
4. Szkoda giełdowa a zmiana wartości pieniądza	216
5. Szkoda giełdowa a zmiana wartości handlowej	219
6. Szkoda giełdowa jako szkoda ewentualna, szkoda hipotetyczna albo skutek utraty szansy	225
7. Szkoda giełdowa jako efekt oddziaływania przypadku	228
8. Szkoda giełdowa jako szkoda fikcyjna	231
9. Szkoda giełdowa a ubytek naturalny	234
10. Szkoda giełdowa a zubożenie według przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu	235
11. Szkoda giełdowa a szkoda na osobie	239
12. Szkoda giełdowa a szkoda w środowisku naturalnym	242

ROZDZIAŁ V

ZWIĄZEK PRZYCZYNOWY

1. Obserwacje otwierające.....	246
2. Wahania kursów giełdowych jako element sekwencji kausalnej.....	253
3. Kwalifikacja wahań kursów giełdowych w sekwencji kausalnej.....	256
A. Wahania kursów giełdowych jako współprzyczyna szkody.....	256
B. Wahania kursów giełdowych jako warunek zewnętrzny.....	258
C. Degradacja wahań kursów giełdowych jako elementu sekwencji kausalnej.....	263
4. Przebieg sekwencji kausalnej.....	265
5. Test powstania szkody oraz normalności następstw zdarzenia szkodogenego.....	268
6. Test zmiany wysokości szkody.....	272
7. Test normalności zmiany wysokości szkody.....	275
A. Modele wartościowania skutków wahań kursów giełdowych.....	275
B. Mierniki normalności.....	280
C. Wahania kursów giełdowych jako determinanta skutków uważanych za normalne.....	292
8. Kwestia subiektywizacji związku przyczynowego.....	296
9. Fazy cyklu koniunkturalnego jako probierz sekwencji kausalnej.....	306
A. Mechanizm oddziaływania przesileń giełdowych na sytuację <i>in concreto</i>	306
B. Granice pojęciowe hossy i bessy z perspektywy przesłanki związku przyczynowego.....	309
C. Hossa i bessa jako elementarne zjawiska gospodarki wolnorynkowej.....	312
D. Hossa i bessa jako istotna i nadzwyczajna zmiana sytuacji.....	315
E. Hossa i bessa jako <i>vis maior</i>	318
F. Hossa i bessa jako alternatywna przyczyna hipotetyczna.....	319
10. Transformacja szkody w korzyść.....	322
11. Własna aktywność poszkodowanego jako istotny komponent sekwencji kausalnej w zakresie <i>lucrum cessans</i>	328
A. Obiektywne i subiektywne determinanty powstania roszczenia o naprawienie szkody w postaci <i>lucrum cessans</i>	328

B. Własna aktywność poszkodowanego jako element hipotezy dyferencyjnej.	330
C. Kryteria oceny stopnia własnej aktywności poszkodowanego.	335
D. Sposób wykazania stopnia własnej aktywności poszkodowanego.	338

ROZDZIAŁ VI

OBLICZENIE WYSOKOŚCI SZKODY GIEŁDOWEJ

1. Obliczenie wysokości szkody <i>de lege lata</i>	346
2. Znaczenie obliczenia wysokości szkody w procesie indemnizacji	350
3. Obliczenie wysokości szkody jako element konstrukcyjny przesłanki związku przyczynowego	357
4. Metoda dyferencyjna a inne metody obliczenia wysokości szkody.	363
5. Metoda obliczenia wysokości szkody giełdowej a przesłanki zastosowania art. 322 k.p.c.	367
6. Podstawowe warianty doboru elementów działania odejmowania prowadzącego do obliczenia wysokości szkody.	372
7. Teoria chronionego interesu jako wyznacznik prawidłowego obliczenia wysokości szkody giełdowej	377
8. Dopuszczalność wyboru alternatywnych wartości potrzebnych do obliczenia wysokości szkody.	382
9. Źródła poznania wartości waloru potrzebnych do obliczenia wysokości szkody giełdowej.	390
10. Obliczenie wysokości szkody na podstawie konkluzji wyceny składników majątku albo ustalonej wartości referencyjnej	395
11. Wstawienie do obliczenia wysokości szkody średniej wartości waloru z pewnego okresu	403
12. Obliczenie <i>damnum emergens</i>	408
13. Niepobrana dywidenda jako <i>damnum emergens</i>	419
14. Obliczenie wysokości szkody w portfelu (kolekcji) walorów giełdowych	422
15. Obliczenie <i>lucrum cessans</i>	430
16. Zmiany wysokości <i>lucrum cessans</i> pod wpływem dalszych wahań kursów giełdowych po obliczeniu wysokości szkody	437
17. Obliczenie wysokości szkody w majątku złożonym m.in. z derywatów	439
18. Obliczenie wysokości uszczerbku w postaci zmniejszenia wartości majątku (tzw. giełdowa <i>pure economic loss</i>)	444

19. Skala korzyści utraconych przez gracza giełdowego najwyżej wyspecjalizowanego oraz korzystającego z „robotów giełdowych”	449
--	-----

ROZDZIAŁ VII

ZAKRES OBOWIĄZKU NAPRAWIENIA SZKODY GIEŁDOWEJ

1. Problem aksjologicznego uzasadnienia odstępstw od zasady naprawienia całej szkody giełdowej	453
2. Przyczynienie się poszkodowanego do powstania albo zwiększenia szkody	462
A. Większy stopień przyczynienia się	462
B. Mniejszy stopień przyczynienia się	474
C. Tzw. „hodowanie” szkody giełdowej jako ewentualny przejaw przyczynienia się do zwiększenia jej wysokości	481
D. Przyczynienie się poszkodowanego a sposób naprawienia szkody	484
3. Umowne modyfikacje zakresu odpowiedzialności	487
4. <i>Compensatio lucri cum damno</i>	498

ROZDZIAŁ VIII

NAPRAWIENIE SZKODY GIEŁDOWEJ

1. Całkowita kompensacja szkody giełdowej a zakaz wzbogacenia poszkodowanego	501
2. Wybór żądania ze względu na rodzaj naruszonego dobra	504
3. Chwila wszczęcia procesu i wybór żądania a naprawienie całej szkody giełdowej	507
4. Przywrócenie stanu poprzedniego	513
A. Sposoby przywrócenia stanu poprzedniego	513
B. Restytucja niemożliwa, nadmiernie utrudniona lub kosztowna	519
5. Odszkodowanie jako żądanie główne.	524
A. Podstawowe problemy dogmatyczne na tle żądania naprawienia szkody giełdowej przez świadczenie w pieniądzu	524
B. Kwestia nieodwracalności wyboru sposobu naprawienia szkody giełdowej	527
C. Określenie wartości przyjmowanych do obliczenia wysokości odszkodowania pieniężnego	534

6.	Żądanie odszkodowania uzupełniającego.	547
A.	Obliczenie wysokości odszkodowania uzupełniającego	547
B.	Dopuszczalność odszkodowania uzupełniającego restytucję	549
C.	Dopuszczalność odszkodowania uzupełniającego odszkodowanie	553
D.	Odszkodowanie uzupełniająca żądanie wykonania zobowiązania	559
E.	Dopuszczalność odszkodowania uzupełniającego kondykcje.	564
7.	Roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia	569
A.	Kondykcje jako środek niwelowania bezpodstawnego wzbogacenia giełdowego.	569
B.	Sekwencyjność kondykcji	574
C.	Żądanie zwrotu w naturze przedmiotu bezpodstawnego wzboga- cenia	576
D.	Żądanie zapłacenia wartości przedmiotu bezpodstawnego wzboga- cenia.	578
E.	Żądanie wydania surogatów	583
F.	Wygaśnięcie obowiązku zwrotu	591
8.	Zmiana powództwa.	592
	Bibliografia	600
	Indeks rzeczowy.	625

WYKAZ SKRÓTÓW

AG	– Die Aktiengesellschaft;
AMF	– Autorité des Marchés Financiers (Urząd Rynków Finansowych; francuski organ nadzoru nad rynkami finansowymi);
ASICA	– ustawa o australijskiej komisji papierów wartościowych i inwestycji z 28.6.2001 r. (The Australian Securities and Investments Commission Act of June 28, 2001; Act No. 51 of 2001) [Australia];
BeckRS	– Beck-Rechtsprechung (moduł bazy danych dostępnej pod adresem https://beck-online.beck.de zawierający orzeczenia sądów niemieckich);
BGB	– niemiecki kodeks cywilny z 18.8.1896 r. (Bürgerliches Gesetzbuch vom 18. August 1896; RGBl. S 195) [Niemcy];
BGH	– Bundesgerichtshof (Federalny Trybunał Sprawiedliwości Republiki Federalnej Niemiec);
Biul. SN	– Biuletyn Sądu Najwyższego;
BKR	– Bank- und Kapitalmarktrecht;
C.L.PRC.	– Prawo umów Chińskiej Republiki Ludowej z 15.3.1999 r. (Contract law of the People's Republic of China of March 15, 1999; promulgated by Order No. 15 of the President of the People's Republic of China on March 15, 1999) [Chiny];
c.m.e.f	– kodeks monetarny i finansowy z 22.10.2010 r. (Loi 2010-1249 du 22 octobre 2010 de régulation bancaire et financière; Code monétaire et financier) [Francja];
CA 2006	– ustawa o spółkach z 8.10.2006 r. (The Companies Act of November 8, 2006; 2006 c. 46) [Wielka Brytania];

CA 2008	– ustawa o spółkach z 2008 r. (The Companies Act of 2008, assented to 8 April, 2009; Act No. 71 of 2008) [RPA];
ccp	– central counterparty;
CCZ	– Corporate Compliance Zeitschrift;
CESL	– Common European Sales Act; tzw. instrument opcjonalny – wspólne europejskie przepisy dotyczące sprzedaży (projekt rozporządzenia przedstawiony przez Komisję Europejską dnia 11.10.2011 r.);
CISA	– ustawa o zbiorowych inwestycjach kapitałowych z 23.6.2006 r. (The Federal Act on Collective Investment Schemes (Collective Investment Schemes Act, CISA) of 23 June 2006; Bundesgesetz über die kollektiven Kapitalanlagen; Kollektivanlagengesetz, KAG; SR 951.31) [Szwajcaria];
CISG	– United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods (Wiedeń, 1980);
CJA 1993	– ustawa o wymiarze sprawiedliwości w sprawach karnych z 1993 r. (The Criminal Justice Act of 1993; 1993 c. 36) [Wielka Brytania];
CRR	– Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26.6.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. U. UE L 176 z 27.6.2013, s. 1);
DCFR	– Draft Common Frame of Reference (Projekt Wspólnej Ramy Odniesienia z 2009 r.);
Dekret nr 58	– ustawa o pośrednictwie finansowym z 24.2.1998 r. (Decreto legislativo 24 febbraio 1998, n. 58 in materia di intermediazione finanziaria; GU n.71 del 26-3-1998 - Suppl. Ordinario n. 52) [Włochy];
Dodd-Franc Act	– ustawa o reformie Wall Street i o ochronie konsumentów z 21.7.2010 r. (The Dodd–Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act of July 21, 2010; Pub. L. 111-203) [USA];
DP	– Doradztwo Podatkowe;
DStR	– Deutsches Steuerrecht;

- DStRE
dyrektywa 2003/6/WE – Deutsches Steuerrecht Entscheidungsdienst;
– dyrektywa 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 28.1.2003 r. w sprawie wykorzystywania poufnych informacji i manipulacji na rynku (nadużyć na rynku) (Dz. U. UE L 96 z 12.4.2003 r., s. 16);
- dyrektywa 2003/71/WE – Dyrektywa 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 4.11.2003 r. w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z publiczną ofertą lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych i zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE (Dz. U. UE L 345 z 31.12.2003, s. 64);
- dyrektywa 2003/125/WE – Dyrektywa Komisji 2003/125/WE z 22.12.2003 r. wykonująca dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie uczciwego przedstawiania rekomendacji inwestycyjnych oraz ujawniania konfliktów interesów (Dz. U. UE L 339 z 24.12.2003 r., s. 73);
- dyrektywa 2004/109/WE – Dyrektywa 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 15.12.2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE (Dz. U. UE L 390 z 31.12.2004 r., s. 38);
- dyrektywa 2005/60/WE – Dyrektywa 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 26.10.2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu (Dz. U. UE L 309 z 25.11.2005 r., s. 15);
- dyrektywa 2006/73/WE – Dyrektywa Komisji 2006/73/WE z 10.8.2006 r. wprowadzająca środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy (Dz. U. UE L 241 z 2.9.2006 r., s. 26);
- dyrektywa 2014/57/UE – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/57/UE z 16.4.2014 r. w sprawie sankcji

- karnych za nadużycia na rynku (dyrektywa w sprawie nadużyć na rynku) (Dz. U. UE L 173 z 12.6.2014 r., s. 179);
- dyrektywa 97/9/WE – Dyrektywa 97/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 3.3.1997 r. w sprawie systemów rekompensat dla inwestorów (Dz. U. UE L 84 z 26.3.1997 r., s. 22);
- EPS – Europejski Przegląd Sądowy;
- ESMA – European Securities and Markets Authority;
- EuR – Europarecht;
- EuZW – Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht;
- FIEA – ustawa o instrumentach finansowych i o giełdzie z 13.4.1948 r. (The Financial Instruments and Exchange Act of April 13, 1948; Act No. 25 of 1948) [Japonia];
- FINMA-PV – rozporządzenie w sprawie kontroli rynków finansowych z 5.11.2014 r. (Finanzmarktprüfverordnung vom 5. November 2014; SR 956.161) [Szwajcaria];
- FLSM – ustawa o rynku papierów wartościowych z 22.4.1996 r. (The Federal Law No. 39-FZ of April 22, 1996 on the Securities Market) [Rosja];
- FMA – ustawa o rynkach finansowych z 2012 r. (The Financial Markets Act of 2012, assented to 30 January 2013; Act No. 19 of 2012) [RPA];
- FP – Forum Prawnicze;
- FSMA 2000 – ustawa o usługach i rynkach finansowych z 14.6.2000 r. (The Financial Services and Markets Act of June 14, 2000; 2000, c. 8) [Wielka Brytania];
- GPW – Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.;
- GSP – Gdańskie Studia Prawnicze;
- GSP-PO – Gdańskie Studia Prawnicze. Przegląd Orzecznictwa;
- GWR – Zeitschrift für Gesellschafts- und Wirtschaftsrecht;
- ICA – ustawa o funduszach inwestycyjnych z 22.8.1940 r. (The Investment Company Act of August 22, 1940; Pub. L. 76-768) [USA];
- k.c. – ustawa z 23.4.1965 r. – Kodeks cywilny; t.j. Dz. U. 2014, poz. 121 ze zm.;

- k.h. – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27.6.1934 r. – Kodeks handlowy (Dz. U. 1934 Nr 57 poz. 502);
- k.p.c. – ustawa z 17.11.1965 r. – Kodeks postępowania cywilnego; t.j. Dz. U. 2014, poz. 101 ze zm.;
- k.p.c.niem. – kodeks postępowania cywilnego niemiecki z 30.1.1877 r. (die Zivilprozessordnung vom 30 Januar 1877; RGBl. S 83) [Niemcy];
- k.r.o. – ustawa z 25.2.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy; t.j. Dz. U. 2012, poz. 788 ze zm.;
- k.s.h. – ustawa z 15.9.2000 r. – Kodeks spółek handlowych; t.j. Dz. U. 2013, poz. 1030 ze zm.;
- k.z. – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27.10.1933 r. – Kodeks zobowiązań; Dz. U. Nr 82, poz. 598 ze zm.;
- KDPW S.A. – Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.;
- KDPW_CCP S.A. – KDPW_CCP S.A.;
- KKPC – Komisja Kodyfikacyjna Prawa Cywilnego działająca przy Ministrze Sprawiedliwości;
- KNF – Komisja Nadzoru Finansowego;
- KommJur – Kommunaljurist;
- KPP – Kwartalnik Prawa Prywatnego;
- Lei 6.385/76 – ustawa o rynku papierów i Komisji Papierów Wartościowych z 7.12.1976 r. (Lei No 6.385, de 7 de dezembro de 1976; Lei de mercado de valores mobiliários e Comissão de Valores Mobiliários) [Brazylia];
- Lei 6.404/76 – ustawa o spółkach z 15.12.1976 r. (Lei No 6.404, de 15 de dezembro de 1976; Lei das sociedades por ações) [Brazylia];
- Ley 24/1988 – ustawa o rynkach papierów wartościowych z 28.7.1988 r. (Ley 24/1988, de 28 de julio, del Mercado de Valores; «BOE» núm. 181, de 29/07/1988) [Hiszpania];
- LIBOR – London Interbank Offered Rate; stopa oprocentowania depozytów i kredytów na rynku międzybankowym w Londynie;
- MiFID z 2004 roku – dyrektywa 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 21.4.2004 r. w sprawie rynków

- instrumentów finansowych zmieniająca dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz. U. UE L 145, s. 1);
- MiFID 2 z 2014 roku – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z 15.5.2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz. U. UE L 173 z 12.6.2014 r., s. 349);
- MoPB – Monitor Prawa Bankowego;
- MoP – Monitor Prawniczy
- NJ – Neue Justiz;
- NJOZ – Neue Juristische Online Zeitschrift;
- NJW – Neue Juristische Wochenschrift;
- NJW-RR – Neue Juristische Wochenschrift-Rechtsprechungs-Report;
- NP – Nowe Prawo;
- NSA – Naczelny Sąd Administracyjny;
- NVwZ – Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht;
- NZG – Neue Zeitschrift für Gesellschaftsrecht;
- OLG – Oberlandesgericht (Krajowy Sąd Apelacyjny w Niemczech);
- OSN – Orzecznictwo Sądu Najwyższego;
- OSNAPIUS – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych;
- OSNC – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna;
- OSNCPIUS – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych;
- OSNC-ZD – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna. Zbiór Dodatkowy;
- OSNP – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych;
- OSP – Orzecznictwo Sądów Polskich;
- OTK – Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego. Zbiór Urzędowy;
- p.o.ś. – ustawa z 27.4.2001 r. – Prawo ochrony środowiska; t.j. Dz. U. 2013, poz. 1232 ze zm.;
- p.p.s.a. – ustawa z 30.8.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. 2012, poz. 270 ze zm.);

PA	– Prawo Asekuracyjne;
PB	– Prawo Bankowe;
PECL	– Principles of European Contract Law (Zasady Europejskiego Prawa Umów z lat 1995 – 2002);
PETL	– Principles of European Tort Law (Zasady Europejskiego Prawa Czynów Niedozwolonych z 2005 r.);
PiP	– Państwo i Prawo;
PiZS	– Prawo i Zabezpieczenie Społeczne;
PO	– Przegląd Organizacji;
PPH	– Przegląd Prawa Handlowego;
PPOŚ	– Przegląd Prawa Ochrony Środowiska;
Pr. Sp.	– Prawo Spółek;
PS	– Przegląd Sądowy;
PUG	– Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego;
r + s	– Recht und Schaden;
r.g.AMF	– rozporządzenie ogólne AMF z 12.10.2004 r. (le règlement général de l'AMF a été homologué par arrêté du 12 octobre 2004; Journal officiel du 29 octobre 2004) [Francja];
r.t.w.p.	– rozporządzenie Ministra Finansów z 24.9.2012 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych (Dz. U. 2012, poz. 1078);
RegGPW	– Regulamin Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (stan na dzień 31.1.2015 r.);
RegKDPW	– Regulamin Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (stan na dzień 1.3.2015 r.);
RegKDPW_CCP	– Regulamin rozliczeń transakcji (obróć zorganizowany) KDPW_CCP S.A. (stan na dzień 1.10.2014 r.);
rozporządzenie 462/2013	– Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 462/2013 z 21.5.2013 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1060/2009 w sprawie agencji ratingowych (Dz. U. UE L 146 z 31.5.2013 r., s. 1);

- rozporządzenie 648/2012 – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z 4.7.2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (Dz. U. UE L 201 z 27.7.2012 r., s. 1);
- rozporządzenie 809/2004 – Rozporządzenie Komisji (WE) nr 809/2004 z 29.4.2004 r. wykonujące dyrektywę 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie informacji zawartych w prospektach emisyjnych oraz formy, włączenia przez odniesienie i publikacji takich prospektów emisyjnych oraz rozpowszechniania reklam (Dz. U. UE L 149 z 30.4.2004 r., s. 1);
- rozporządzenie 1060/2009 – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1060/2009 z 16.9.2009 r. w sprawie agencji ratingowych (Dz. U. UE L 302 z 17.11.2009 r., s. 1);
- rozporządzenie CRR – zob. CRR;
- RPEiS – Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny;
- S.I.F.L.PRC. – prawo o funduszach inwestycyjnych Chińskiej Republiki Ludowej z 28.10.2003 r. (The Securities Investment Fund Law of the People's Republic of China on October 28, 2003; Order of the President of the People's Republic of China No. 9) [Chiny];
- S.L.PRC. – prawo papierów wartościowych Chińskiej Republiki Ludowej z 27.10.2005 r. (The Securities Law of the People's Republic of China of October 27, 2005; Order of the President of the People's Republic of China No. 43) [Chiny];
- s.p.o. – szwajcarskie prawo obligacyjne z 30.3.1911 r. (Bundesgesetz vom 30. März 1911 betreffend die Ergänzung des Schweizerischen Zivilgesetzbuches (Fünfter Teil: Obligationenrecht); SR 220) [Szwajcaria];
- SA 1933 – ustawa o papierach wartościowych z 27.5.1933 r. (The Securities Act of May 27, 1933; Pub. L. 73-22) [USA];

- SA(A) 2000 – ustawa o papierach wartościowych (kanadyjski stan Alberta) z 2000 r. (The Securities Act (Alberta) of 2000; RSA 2000, cS-4) [kanadyjski stan Alberta];
- SEA – ustawa o giełdach papierów wartościowych z 6.6.1934 r. (The Securities Exchange Act of June 6, 1934; Pub. L. 73-291) [USA];
- SESTA – ustawa o giełdach papierów wartościowych oraz o obrocie papierami wartościowymi z 24.3.1995 r. (Federal Act on Stock Exchanges and Securities Trading of March 24, 1995; Bundesgesetz über die Börsen und den Effektenhandel (Börsengesetz, BEHG) vom 24. März 1995; SR 954.1) [Szwajcaria];
- SI – Studia Iuridica;
- SN – Sąd Najwyższy;
- SP-E – Studia Prawno-Ekonomiczne;
- SSA – ustawa o usługach w zakresie papierów wartościowych z 2004 r. (The Securities Services Act of 2004, assented to 18 January 2005; Act No. 36 of 2004) [RPA];
- TPP – Transformacje Prawa Prywatnego;
- TSP-W
u.d.r.p.g. – Toruńskie Studia Polsko-Włoskie;
– ustawa z 17.12.2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz. U. Nr 7, poz. 44 ze zm.);
- u.fi. – ustawa z 27.5.2004 r. o funduszach inwestycyjnych; Dz. U. Nr 146, poz. 1546 ze zm.;
- u.n.r.f. – ustawa z 21.7.2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym; Dz. U. Nr 157, poz. 1119 ze zm.;
- u.n.r.k. – ustawa z 29.7.2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym; Dz. U. Nr 183, poz. 1537 ze zm.;
- u.o.i.f. – ustawa z 29.7.2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi; t.j. Dz. U. 2014 Nr 94 ze zm.;
- u.o.p. – ustawa z 29.7.2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych; t.j. Dz. U. 2013 Nr 1382 ze zm.;
- UOKiK – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów;

VermAnIG	– ustawa o zmianie ustawy o pośrednictwie finansowym oraz inwestycjach kapitałowych z 6.12.2011 r. (Gesetz vom 6.12.2011 zur Novellierung des Finanzanlagenvermittler- und Vermögensanlagenrechts; BGBl I S 2481) [Niemcy];
VuR	– Verbraucher und Recht;
w.p.s.	– wartość przedmiotu sporu;
w.p.z.	– wartość przedmiotu zaskarżenia;
Wfd	– ustawa o usługach finansowych z 12.5.2005 r. (Wet van 12 mei 2005, houdende regels voor de financiële dienstverlening; Wet financiële dienstverlening; Staatsblad 2005, 339) [Holandia];
Wft	– ustawa o nadzorze finansowym z 28.9.2006 r. (Wet van 28 september 2006, houdende regels met betrekking tot de financiële markten en het toezicht daarop; Wet op het financieel toezicht; Staatsblad 2006, 475) [Holandia];
WM	– Zeitschrift für Wirtschafts- und Bankrecht;
WpHG	– ustawa o obrocie papierami wartościowymi z 26.7.1994 r. (Gesetz vom 26.7.1994 über den Wertpapierhandel; BGBl. I S 1749) [Niemcy];
WpPG	– ustawa o prospekcie informacyjnym papierów wartościowych z 22.6.2005 r. (Gesetz vom 22.6.2005 über die Erstellung, Billigung und Veröffentlichung des Prospekts, der beim öffentlichen Angebot von Wertpapieren oder bei der Zulassung von Wertpapieren zum Handel an einem organisierten Markt zu veröffentlichen ist; Wertpapierprospektgesetz – WpPG; BGBl. I S 1698) [Niemcy];
WSA	– Wojewódzki Sąd Administracyjny;
WU	– Wiadomości Ubezpieczeniowe;
ZBB	– Zeitschrift für Bankrecht und Bankwirtschaft;
ZfBR	– Zeitschrift für deutsches und internationales Bau-recht;
ZGR	– Zeitschrift für Unternehmens- und Gesellschafts-recht;
ZHR	– Zeitschrift für das gesamte Handels- und Wirt-schaftsrecht;
ZRP	– Zeitschrift für Rechtspolitik.

PRZEDMOWA

Uzasadniona względami aksjologicznymi zasada naprawienia całej szkody jest respektowana przez współczesne porządki prawne. Obowiązujące regulacje umożliwiają osiągnięcie tego pożądanego efektu społecznego bez względu na źródło uszczerbku i rodzaj naruszonego dobra, a poszkodowany powinien wykazać przesłanki powstania obowiązku naprawienia szkody o wysokości określonej w pozwie. Wyeksponowane prawidłowości odnoszą się także do szkód wyrządzonych w stosunkach związanych z emisją i cyrkulacją walorów giełdowych. Wahania kursów walorów giełdowych wpływają na wysokość wyrządzonej szkody oraz na zakres obowiązku jej naprawienia.

W konstrukcji (morfologii, strukturze) szkody giełdowej można wyodrębnić dwa elementy decydujące o jej specyfice, tj. zdarzenie bezprawne przypisywane osobie prawa cywilnego o skutkach negatywnych w majątku innej osoby oraz zmianę wysokości doznanego uszczerbku pod wpływem zmian kursów giełdowych. W przypadku uszczerbków w majątku składającym się m.in. z walorów giełdowych występuje więc współzależność zdarzenia pierwotnie ujemnego dla majątku oraz podatności uszczerbku na wpływy okoliczności niezależnych od sprawcy, lecz oddziałujących na majątek poszkodowanego.

Z tego względu najbardziej charakterystyczną cechą szkody w majątku składającym się m.in. z walorów giełdowych jest nieznaną w relacji do innych stosunków zmienność wysokości szkody. Szkada giełdowa, aż do chwili jej efektywnego naprawienia z zaspokojeniem interesu wierzyciela, może zmieniać się *in minus* albo *in plus*, sekwencje zmian następują po sobie nieprzerwanie, a stopień zmian nie jest znany. Szkada giełdowa może przedstawiać inną wysokość w chwili wyrządzenia, w chwili powzięcia przez poszkodowanego wiedzy o doznaniu szkody,

w chwili wezwania do jej naprawienia, w chwili wytoczenia powództwa, w trakcie procesu (uwzględniając wszystkie instancje), w chwili zamknięcia rozprawy poprzedzającej wydanie wyroku oraz na etapie egzekucji.

Analogiczne właściwości, chociaż w relatywnie mniejszej skali, przejawiają również inne uszczerbki o wysokości uzależnionej od powszechnie oddziałujących procesów rynkowych. Z uwagi na te podobieństwa zasadnicza część analityczno-dogmatyczna pracy odnosi się nie tylko do szkód o wysokości zdeterminowanej przez wahania kursów giełdowych, ale również do szkód o wysokości zdeterminowanej przez inne czynniki gospodarcze, na które sprawca szkody nie ma wpływu, przede wszystkim przez zmiany kursów walut i innych niż pieniądź mierników wartości (np. bitcoinów, złota) oraz przez zmiany wartości rzeczy ruchomych i praw majątkowych w obrocie handlowym (np. nośników energii, zbóż, używek, wierzytelności komercyjnych).

Urzeczywistnienie zasady pełnej kompensacji szkody w majątku składającym się m.in. z walorów giełdowych wymaga uwzględnienia obiektywnego czynnika decydującego o zmianach wysokości szkody w postaci zmian kursów giełdowych. Sprawca szkody nie ma wpływu na przebieg tego czynnika. Zjawiska zmienności kursów giełdowych nie można indywidualnie przypisać żadnej osobie prawa cywilnego. Przekłada się to na ocenę wszystkich przesłanek powstania obowiązku jej naprawienia. Praktyczne problemy mogą wyłaniać się już na etapie zakwalifikowania zdarzenia prawnego do kategorii niezastługującego na ochronę ze względów obiektywnych. W statystyce organów wymiaru sprawiedliwości dominują wprawdzie dość jednoznaczne stany faktyczne z grupy uchybień kontraktowych oraz z grupy deliktów. Nie brak jednak spraw spornych już w zakresie ustalenia pierwszej przesłanki powstania obowiązku naprawienia szkody, np. w związku z takimi zdarzeniami, jak *insider trading*, *window dressing* (poprawianie wyników na koniec okresu sprawozdawczego) oraz manipulacja kursem instrumentu finansowego przy wykorzystaniu mechanizmu tzw. „spółdzielni”. Wpływ tych przykładowych strategii transakcyjnych, zasadniczo dopuszczalnych w ujęciu prawa prywatnego, na sytuację innych uczestników giełdowych stosunków obligacyjnych nasuwa ogólne pytanie o to, czy osiągnane w takich warunkach zarobki są owocem działań legalnych i czy powinny zasługiwać na

ochronę – właśnie z uwagi na uszczerbki poniesione „przy okazji” przez inne osoby.

Istotnym komponentem konstrukcyjnym pierwszej przesłanki powstania obowiązku naprawienia szkody jest ocena subiektywnej postawy sprawcy szkody. Przedstawiciele branży finansowej eksponują w codziennej praktyce swoją nieskazitelność zawodową, co jest oczywiście zsynchronizowane z ujęciem podwyższonej miary staranności, ale również nasuwa pytanie o to, czy staranność zawodowa (staranność drugiego stopnia) jest najwyższym pułapem staranności oczekiwanej we współczesnych realiach. Od profesjonalistów giełdowych (np. firm inwestycyjnych) oraz innych uczestników giełdowych stosunków obligacyjnych (np. emitentów) oczekujemy obecnie najwyższej staranności w najdrobniejszych detalach. Multiplikacja powinności tej kategorii uczestników obrotu prawnego sprzyja praktyce wymiaru sprawiedliwości, ponieważ ułatwia kwalifikację zdarzenia obiektywnie nagannego jako bezprawnego. Niewykonanie albo nienależyte wykonanie zobowiązania świadczy o winie. W realiach wysokich oczekiwań stawianych profesjonalistom giełdowym bliscy byłibyśmy też stwierdzenia, że każde pozakontraktowe zdarzenie bezprawne obiektywnie jest jednocześnie zawinione, co przesądza kwalifikację deliktową. Taka argumentacja jest zresztą zsynchronizowana z koncepcją podwyższonej staranności profesjonalistów z branży finansowej, wzmocnioną ze względu na powszechne wykorzystywanie przez przedstawicieli branży finansowej tzw. kodeksów deontologicznych. Z samego faktu wdrożenia takich zestawień normatywnych przez przedstawicieli środowiska zawodowego wynikają istotne konsekwencje dla standardu starannego postępowania, przedmiotu i treści zawieranych umów, czy też skuteczności umownych ograniczeń i wyłączeń odpowiedzialności odszkodowawczej.

Problem jurydycznej oceny skutków zmiany wysokości szkody pod wpływem zmiany wysokości kursów giełdowych uchodzi za złożony przede wszystkim w związku z oceną przesłanki związku przyczynowego. W dynamicznie zmieniających się warunkach rynkowych pozostaje oczywiście wiele miejsca na różnokierunkową interpretację tego czynnika. Jak wiadomo, przesłanka związku przyczynowego decyduje o powstaniu obowiązku naprawienia szkody oraz o zakresie odpowiedzialności.

Tymczasem zmiany kursów giełdowych nie są przyczyną ani współprzyczyną szkody. Włączenie się do sekwencji kauzalnej zewnętrznego czynnika determinującego zrywa relację przyczynową i o obowiązku naprawienia szkody o wysokości zmodyfikowanej w wyniku takiego oddziaływania nie ma wówczas mowy. Dążenie do urzeczywistnienia zasady pełnej kompensacji szkody giełdowej wiąże się więc przede wszystkim z rozstrzygnięciem dylematu, czy gospodarcze ryzyko zmiany wysokości szkody pod wpływem czynników rynkowych powinno obciążać osobę odpowiedzialną, czy też poszkodowanego – i ewentualnie w jakiej proporcji. Poszukiwanie odpowiedzi na tak postawione pytanie stanowi główny kierunek badawczy rozprawy, ponieważ takie są obecnie oczekiwania instytucji wymiaru sprawiedliwości oraz praktyków stosunków giełdowych. Skoncentrowanych badań na zadany temat nie podejmowano dotąd w nauce polskiego prawa prywatnego.

Liczne wyłaniające się zagadnienia związane z indemnizacją szkody giełdowej zostały zaprezentowane metodą dogmatyczną, z akcentem na rozwiązania skrajne i z próbą wypośrodkowania poglądów pod kątem wykazania aktualności zasady naprawienia całej szkody także w majątku składającym się m.in. z walorów giełdowych. W związku z takim zamierzeniem praca obejmuje analizę pierwszej przesłanki powstania obowiązku naprawienia szkody (rozdział II nt. zdarzeń bezprawnych), analizę przesłanki drugiej (rozdział VI nt. obliczenia wysokości szkody) oraz trzeciej (rozdział V nt. związku przyczynowego). Zakresem odpowiedzialności odszkodowawczej należało zająć się osobno, z uwagi na oddziaływanie mechanizmów minimalizujących skalę indemnizacji przewidzianych *de lege lata* (rozdział VII). Wykorzystanie tych ustaleń na potrzeby praktyki wymiaru sprawiedliwości wymagało podjęcia poszerzonych rozważań na temat żądań poszkodowanego (rozdział VIII nt. naprawienia szkody). Praca nie byłaby kompletna bez rozważań konstrukcyjno-podstawowych (rozdział III) oraz konstrukcyjno-porównawczych (rozdział IV).

Zgodnie z leżącym u podstaw monografii założeniem nie została odrębnie opracowana tematyka zakresu obowiązków oraz subiektywnej naganności czynów instytucji finansowych, a także szczegółowe zagadnienia proceduralne (m.in. z zakresu postępowań grupowych oraz

egzekucji). Jest to zabieg zamierzony. Dzięki temu analiza dogmatyczna została skoncentrowana na kwestiach materialnoprawnych, dla których normatywnym punktem odniesienia są przepisy art. 361–363 k.c.

Mojemu Mistrzowi, Panu Profesorowi Mirosławowi Bączkowi, Kierownikowi Katedry Prawa Cywilnego i Bankowego na Wydziale Prawa i Administracji UMK w Toruniu, Sędziemu Sądu Najwyższego, winien jestem względy specjalnej wdzięczności za poparcie ścieżki rozwoju naukowego. Krytyczne podsycanie idei oraz dyskusje i słowa zachęty ze strony Pana Profesora miały istotny wpływ na ukształtowanie treści i formy rozprawy.

Toruń, sierpień 2015 r.

Konrad Zacharzewski

BIBLIOGRAFIA

- Aczel A. D., Statystyka w zarządzaniu, Warszawa 2000;
- Adams M., Haftung auf Schadensersatz für fehlerhafte Kapitalmarktinformation, BKR 2009, nr 7;
- Ahnert S., Zivilrechtliche Haftungsrisiken für Kreditinstitute bei krisenbetroffenen Unternehmen, BKR 2002, nr 6;
- Amort M., Haftung und Regulierung von Ratingagenturen – Ansätze einer Krisenprävention, EuR 2013, nr 3;
- Anderson R., Fox I., Twomey D. P., Jennings M. M., Business law and legal environment, Cincinnati 1999;
- Andres I., Die Kausalitätsvermutung im Kapitalanlagerecht – Eine kritische Würdigung der aktuellen Rechtsprechung, BKR 2011, nr 7;
- Arendts M., Die Haftung für fehlerhafte Anlageberatung, München 1998;
- Arntz M., Die Haftung von Ratingagenturen gegenüber fehlerhaft bewerteten Staaten und Unternehmen, BKR 2012, nr 3;
- Bączyk M., Odpowiedzialność umowna banku w prawie polskim, Toruń 1989;
- Bączyk M., Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną wykonaniem zabezpieczenia w postępowaniu zabezpieczającym [w:] *Aurea praxis, aurea theoria*. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Tadeusza Ercińskiego (red. J. Gudowski, K. Weitz), Warszawa 2011;
- Bączyk M., Odpowiedzialność za utracone korzyści na skutek bezprawnej decyzji administracyjnej [w:] Czyny niedozwolone w prawie polskim i prawie porównawczym. Materiały IV Ogólnopolskiego Zjazdu Cywilistów. Toruń 24–25 czerwca 2011 r. (red. M. Nesterowicz), Warszawa 2012;
- Bączyk M. [w:] Prawo rynku kapitałowego. Komentarz (red. M. Wierzbowski, L. Sobolewski, P. Wajda), Warszawa 2014;
- Bączyk M., Tendencje w dziedzinie odpowiedzialności odszkodowawczej banku w prawie polskim, MoPB 2010, nr 9;
- Bączyk-Rozwadowska K., Odszkodowanie za ubytek wartości handlowej pojazdu w orzecznictwie sądowym [w:] Odszkodowanie za ubytek wartości handlowej pojazdu poddanego naprawie (red. E. Kowalewski), Toruń 2012;
- Bączyk-Rozwadowska K., Glosa do wyroku SN z 26.1.2006 r., II CK 372/05, OSP 2008, z. 9, poz. 96;

- Bagińska E., Odpowiedzialność odszkodowawcza za wykonywanie władzy publicznej, Warszawa 2006;
- Bagińska E., Odpowiedzialność odszkodowawcza w razie niepewności związku przyczynowego. Studium prawnoporównawcze, Toruń 2013;
- Bagińska E., Tendencje rozwojowe odpowiedzialności deliktowej w Europie w końcu XX i początkach XXI wieku [w:] Czyny niedozwolone w prawie polskim i prawie porównawczym. Materiały IV Ogólnopolskiego Zjazdu Cywilistów. Toruń 24–25 czerwca 2011 r. (red. M. Nesterowicz), Warszawa 2012;
- Bagińska E., Formy reparacji szkody na mieniu we współczesnym prawie odszkodowawczym – konwergencje, przemilczenia i perspektywy [w:] Odszkodowanie za ubytek wartości handlowej pojazdu poddanego naprawie (red. E. Kowalewski), Toruń 2012;
- Bagińska E., Glosa do wyroku SN (7) z 26.4.2006 r., III CZP 125/05, Biul. SN z 2004, nr 4, poz. 7, GSP-PO 2007, nr 3;
- Balzer P., Vermögensverwaltung [w:] Handbuch zum deutschen und europäischen Bankrecht (red. P. Derleder, K.-O. Knops, H. G. Bamberger), Heidelberg 2004;
- Bamberger H. G., Anlageberatung [w:] Handbuch zum deutschen und europäischen Bankrecht (red. P. Derleder, K.-O. Knops, H. G. Bamberger), Heidelberg 2004;
- Banaszczyk Z. [w:] Kodeks cywilny, t. I, Komentarz do artykułów 1–449¹¹ (red. K. Pietrzykowski), Warszawa 2005;
- Banaszczyk Z. [w:] Kodeks cywilny, t. I, Komentarz do artykułów 1–449¹¹ (red. K. Pietrzykowski), Warszawa 2011;
- Barczak M., Glosa do wyroku WSA w Warszawie z 8.6.2005 r., VI SA/Wa 2015/04, niepubl., Pr. Sp. 2007, nr 10;
- Barczak M., Glosa do wyroku WSA w Warszawie z 22.6.2007 r., VI SA/Wa 688/07, niepubl., Pr. Sp. 2008, nr 12;
- Barta S., Die Haftung der depotführenden Bank bei churning des Anlageberaters – Zugleich Besprechung der Entscheidung des BGH v. 13.7.2004, VI ZR 136/03 – „Brokerhaftung”, BKR 2004, nr 11;
- Barth M., Schadensberechnung bei Haftung wegen fehlerhafter Kapitalmarktinformation, Frankfurt am Main, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Wien 2006;
- Baur J., Investmentgesetze. Gesetz über Kapitalanlagegesellschaften (KAGG) und Gesetz über den Vertrieb ausländischer Investmentanteile und über die Besteuerung der Erträge aus Auslandinvestment-Gesetz – AuslInvestmG. Kommentar nebst Ländzubericht EG/EWR Staaten, Japan, Schweiz, USA, t. I, Berlin–New York 1997;

- Bausch S., Kohlmann K., Anforderungen an die Widerlegung der Schadensursächlichkeit nach der Rechtsprechungsänderung des XI. Zivilsenats, BKR 2012, nr 10;
- Bayer W., Grundsatzfragen der Regulierung der aktienrechtlichen Corporate Governance, NZG 2013, nr 1;
- Beatson J., Burrows A., Cartwright J., Anson's law of contract, Oxford 2010;
- Behrens G. A., Risikokapitalbeschaffung und Anlagerschutz im Aktienrecht und Kapitalmarktrecht, London 2003;
- Bell J., Boyron S., Whittaker S., Principles of French law, Oxford 1998;
- Benedict J., Die Haftung des Anlagevermittlers, ZIP 2005, nr 48;
- Białkowski J., Gzella I., Glosa do uchwały SN z 31.1.1998 r., III CZP 184/93, OSNC 1994, nr 7–8, poz. 155, PS 1996, nr 4;
- Bibby P. [w:] Butterworths financial services law guide (red. A. Haynes), London 2002;
- Bieniek G., Odpowiedzialność cywilna za wypadki drogowe, Warszawa 2006;
- Biskup R. [w:] Prawo rynku kapitałowego. Komentarz (red. M. Wierzbowski, L. Sobolewski, P. Wajda), Warszawa 2014;
- Błachnio-Parzych A. [w:] Prawo rynku kapitałowego. Komentarz (red. M. Wierzbowski, L. Sobolewski, P. Wajda), Warszawa 2014;
- Blicharz R., Nadzór Komisji Nadzoru Finansowego nad rynkiem kapitałowym w Polsce, Bydgoszcz–Katowice 2009;
- Bliesener D. H., Aufsichtrechtliche Verhaltenspflichten beim Wertpapierhandel, Berlin–New York 1998;
- Bodzioch M., Glosa do wyroku SN z 20.5.2005 r., III CK 661/04, OSNC 2006, nr 4, poz. 73, PB 2007, nr 10;
- Bosek L., Szkoda i związek przyczynowy w sprawach bezprawia legislacyjnego, SI 2007, t. XLVII;
- Böhm M., Regierungsentwurf zur Verbesserung der Durchsetzbarkeit von Ansprüchen aus Falschberatung, BKR 2009, nr 6;
- Böttcher L., Bankvorstandshaftung im Rahmen der Sub-Prime Krise, NZG 2009, nr 27;
- Brosius-Gersdorf F., Zum Schadensersatzanspruch der Aktionäre einer Bank gegen ein Presseunternehmen wegen unwahrer Presseberichte, NZG 1998, nr 17;
- Brzozowski A. [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. I (red. K. Pietrzykowski), Warszawa 2005;
- Buchta J., Die Haftung des Vorstands einer Aktiengesellschaft – aktuelle Entwicklungen in Gesetzgebung und Rechtsprechung (Teil II), DStR 2003, nr 18;
- Buck-Heeb P., Kapitalmarktrecht, Heidelberg 2006;

- Buhk M., die Haftung eines Wertpapierdienstleistungsunternehmens bei der Anlagevermittlung und der Anlageberatung, Frankfurt am Main, Berlin, Bern, New York, Paris, Wien 1999;
- Burger A., Die Maßgeblichkeit von Börsenkursen für die Bemessung der Barabfindung beim Gesellschafterausschluss, Wien 2011;
- Bülöw P., Aufklärungspflichten von Banken gegenüber Verbrauchern, NJ 2010, nr 6;
- Cahn A., Mächler H., Produktinterventionen nach MiFID II Eingriffsvoraussetzungen und Auswirkungen auf die Pflichten des Vorstands von Wertpapierdienstleistungsunternehmen, BKR 2013, nr 2;
- Calamari J. D., Perillo J. M., The law of contract, St. Paul 1987;
- Cane P., Tort law and economic interests, Oxford 1996;
- Cartwright P., Consumer protection in financial services: putting the law in context [w:] Consumer protection in financial services (red. P. Cartwright), Hague–London–Boston 1999;
- Chłopecki A., Usługi maklerskie w publicznym obrocie papierami wartościowymi, Warszawa 1995;
- Chłopecki A., Opcje i transakcje terminowe. Zagadnienia prawne, Warszawa 2001;
- Chłopecki A., Szkada poniesiona przez spółkę akcyjną a szkoda poniesiona przez akcjonariusza w świetle przepisów kodeksu spółek handlowych i kodeksu cywilnego, PPH 2007, nr 5;
- Chłopecki A., Glosa do wyroku WSA w Warszawie z 14.12.2007 r., VI SA/Wa 1667/07, niepubl., Glosa 2008, z. 2;
- Chłopecki A., Akcje zdematerializowane w małżeńskiej wspólności ustawowej, PPH 2008, nr 10;
- Chłopecki A., Glosa do wyroku SN z 16.2.2012 r., IV CSK 225/11, OSNC 2012, nr 9, poz. 105, MoPB 2013, nr 9;
- Chłopecki A., Nowocien-Dycha K., Kurzajewski K., Prawa i obowiązki klienta domu maklerskiego, Warszawa 2005;
- Chłopecki A., Malanowski Ł., Handel algorytmiczny, MoPB 2014, nr 7–8;
- Chróścicki A., Odpowiedzialność powszechnego towarzystwa emerytalnego, PiZS 2003, nr 8;
- Ciechanowicz-McLean J., Klemowska K. M., Prawnomiędzynarodowe i cywilistyczne pojęcie szkody w środowisku [w:] Odpowiedzialność za szkodę w środowisku (red. B. Rakoczy), Toruń 2010;
- Cloppenborg M., Kruse D., Die Weitergabe von Insiderinformationen an und durch Journalisten, WM 2007, nr 24;
- Cranston R., Principles of banking law, Oxford 1997;

- Czachórski W., Zobowiązania. Zarys wykładu (oprac. A. Brzozowski, M. Safian i E. Skowrońska-Bocian), Warszawa 2009;
- Czech T., Glosa do wyroku SN z 16.7.2003 r., V CK 24/02, Biul. SN 2004, nr 1, poz. 10, PB 2004, nr 11;
- Czech T., Glosa do wyroku SN z 19.12.2007 r., V CSK 340/07, PB 2005, nr 5, PB 2008, nr 9;
- Däubler W., Rechtsschutz gegen Giganten?, NJW 2013, nr 5;
- Davies P. L., Principles of modern company law, London 2003;
- Dobrzeńiecki K., *Lex informatica*, Toruń 2008;
- Dolde K.-P., Der normativ erzwungene Markt – Zum Handel mit Emissionszertifikaten, ZHR 2005, nr 169;
- Dolecki H., Postępowanie cywilne. Zarys wykładu, Warszawa 2013;
- Doobs D. B., Law of remedies. Damages-equity-restitution, St. Paul 1993;
- Drapała P. [w:] System prawa prywatnego. Prawo zobowiązań – część ogólna, t. 5 (red. E. Łętowska), Warszawa 2006;
- Dubis W. [w:] Kodeks cywilny. Komentarz (red. E. Gniewek), Warszawa 2008;
- Dubisz S. (red.), Uniwersalny słownik języka polskiego PWN, T-Ż, Warszawa 2006;
- Dunaj B. (red.), Współczesny słownik języka polskiego, O-Ż, Warszawa 2007;
- Duży A., Dyferencyjna metoda ustalania wysokości szkody, PiP 1993, z. 10;
- Dybowski T. [w:] System prawa cywilnego, t. III, cz. 1, Prawo zobowiązań. Część ogólna (red. Z. Radwański), Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź 1981;
- Dybowski T., Adekwatny czy konieczny związek przyczynowy, Palestra 1961, nr 7;
- Dybowski T., Pyrzyńska A. [w:] System prawa prywatnego, t. 5, Prawo zobowiązań – część ogólna (red. E. Łętowska), Warszawa 2006;
- Dyka I., Glosa do uchwały SN z 31.1.1998 r., III CZP 184/93, OSNC 1994, nr 7-8, poz. 155, PS 1997, nr 9;
- Dyl M., Glosa do wyroku WSA w Warszawie z 14.12.2007 r., VI SA/Wa 1667/07, niepubl., Glosa 2010, z. 1;
- Egbers B., Tal M., Die zivilrechtliche Haftung von Wertpapieranalysten – Notwendigkeit einer spezialgesetzlichen Haftungsregelung, BKR 2004, nr 6;
- Eiben S., Boesenberg A., Plausibilitätsprüfungspflicht von Anlagevermittler und Anlageberater, NJW 2013, nr 20;
- Eichelberger J., Das Verbot der Marktmanipulation (§ 20a WpHG), Berlin 2006;
- Einsele D., Wertpapierrecht als Schuldrecht. Funktionsverlust von Effektenurkunden im internationalen Rechtsverkehr, Tübingen 1995;
- Einsele D., Bank- und Kapitalmarktrecht, Tübingen 2006;
- Einsele D., Wertpapiere im elektronischen Bankgeschäft, WM 2001, nr 1;

- Ekkenga J., Anlagerschutz, Rechnungslegung und Kapitalmarkt, Tübingen 1998;
- Engelhardt F., Vertragsabschlusschaden oder Differenzschaden bei der Haftung des Emittenten für fehlerhafte Kapitalmarktinformationen, BKR 2006, nr 11;
- Ensthaler J., Bock L., Strübbe K., Publizitätspflichten beim Handel von Energieprodukten an der EEX – Reichweite des geänderten § 15 WpHG, BB 2006, nr 14;
- Erber A. H., Aktionärsschutz beim Börsengang, Konstanz 2003;
- Ereciński T. [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Postępowanie rozpoznawcze (red. T. Ereciński), Warszawa 2012;
- Ferran E., Company law and corporate finance, Oxford 1999;
- Ferran E., The new mandate for the supervision of financial services conduct [w:] Current legal problems 2012, vol. 65, Oxford 2012;
- Findeisen M., Über die Regulierung und die Rechtsfolgen von Interessenkonflikten in der Aktienanalyse von Investmentbanken, München 2007;
- Findeisen M., Die Bedeutung der haftungsbegründenden Kausalität einer fehlerhaften Ad-hoc-Mitteilung für die Anlageentscheidung des Schadensersatzklägers, NZG 2007, nr 18;
- Findeisen M., Backhaus R., Umfang und Anforderungen an die haftungsbegründende Kausalität bei der Haftung nach § 826 BGB für fehlerhafte Ad-hoc-Mitteilungen, WM 2007, nr 3;
- Finn G. von, Churning im Retailgeschäft, VuR 2011, s. 134;
- Fischer J., Insiderrecht und Kapitalmarktkommunikation, Berlin 2006;
- Fleckner A., Vollmuth Ch., Geschäfte zu nicht marktgerechten Preisen (Mistrades) im außerbörslichen Handel, WM 2004, nr 26;
- Fleischer H., Die persönliche Haftung der Organmitglieder für kapitalmarktbezogene Falschinformationen – Bestandsaufnahme und Perspektiven, BKR 2003, nr 15;
- Fleischer H., Prognosenberichterstattugn im Kapitalmarktrecht und Haftung für fehlerhafte Prognosen, AG 2006, nr 1–2;
- Fleischer H., Kalss S., Das neue Wertpapiererwerbs- und Übernahmegesetz, München 2002;
- Florian U., Rechtsfragen des Wertpapierhandels im Internet, München 2001;
- Frisch S., Anlageberatung, Anlegerschutz und Compliance, VuR 2009, nr 2;
- Frisch S., Schadensersatz bei Vermittlung von vornherein chancenlosen Börsentermin- und Optionsgeschäften, VuR 2010, nr 8;
- Früh A., Legal & Compliance – Abgrenzung oder Annäherung (am Beispiel einer Bank), CCZ 2010, nr 4;
- Fuchs A., Dühn M., Deliktische Schadensersatzhaftung für falsche Ad-hoc-Mitteilungen – Zugleich Besprechung des Urteils des OLG München, NJW 2002, s. 1989, BKR 2002, nr 24;

- Gansel T., Gängel A., Die Anforderungen an die Vermittlung von Kapitalanlagen und die Beratung von Kapitalanlegern, NJ 2010, nr 8;
- Gebhardt I., Yuqing Z. (red.), Chinese contract law. Comparative case studies, Beijing 2003;
- Gebhardt I., Yuqing Z. (red.), Chinese tort law. Comparative case studies, Beijing 2003;
- Geerlings J., Staatshaftung und Bankenaufsicht in Deutschland – Ein Rechtsvergleich mit England und den Vereinigten Staaten, BKR 2003, nr 22;
- Gerber O., Die Porspekthaftung bei Wertpapieremissionen nach dem Dritten Finanzmarktförderungsgesetz, Baden-Baden 2001;
- Gerber O., Die Haftung für unrichtige Kapitalmarktinformationen – Zugleich eine Besprechung der BGH-Entscheidungen vom 19.7.2004 „Infomatec“, DStR 2004, nr 42;
- Gerven W. van, Lever J., Larouche P., Tort Law, Oxford–Portland 2000;
- Glicz M., Europeizacja prawa w zakresie informacji poufnych na rynku kapitałowym – nowe tendencje [w:] System prawnofinansowy. Prawo finansowe wobec wyzwań XXI wieku (red. J. Gliniecka, E. Juchniewicz, T. Sowiński, M. Wróblewska), Gdańsk–Nynnasham–Sztokholm 2013;
- Glicz M. [w:] Prawo rynku kapitałowego. Komentarz (red. M. Wierzbowski, L. Sobolewski, P. Wajda), Warszawa 2014;
- Glicz M., Obowiązki publikacyjne emitentów w zakresie informacji poufnych, PPH 2005, nr 10;
- Glicz M., Odpowiedzialność cywilna emitenta za naruszenie obowiązków publikacyjnych w zakresie informacji poufnych, PUG 2005, nr 11;
- Glicz M., Odpowiedzialność odszkodowawcza jako instrument ochrony efektywności informacyjnej rynku kapitałowego, GSP 2009, t. XXI;
- Glicz M., Szkoda jako przesłanka odpowiedzialności cywilnej za naruszenie obowiązków informacyjnych na rynku kapitałowym, GSP 2010, nr 24;
- Glicz M., Postępowanie grupowe jako instrument dochodzenia roszczeń odszkodowawczych na rynku kapitałowym, GSP 2011, t. XXVI;
- Gniewek E., Prawo rzeczowe, Warszawa 2010;
- Gottschalk E., Die deliktische Haftung für fehlerhafte Ad-hoc-Mitteilungen – Zugleich eine Besprechung der BGH-Entscheidung vom 9.5.2005 – EM.TV, DStR 2005, nr 39;
- Gößmann W., Weber B., Recht der Zahlungsverkehrs, Berlin 2004;
- Grechenig K., Schadensersatz bei Verletzung von § 14 WpHG? – Insiderhandel bei positiver und negativer Information, ZBB 2010, nr 3;
- Gruson M., Die Doppelnotierung von Aktien deutscher Gesellschaften an der New Yorker und Frankfurter Börse: die so genannte Globale Aktie, AG 2004, nr 7;

- Gutowski M., Nieważność czynności prawnej, Warszawa 2008;
- Grüger T., Kurspflegemaßnahmen durch den Erwerb eigener Aktien – Verstoß gegen das Verbot der Marktmanipulation nach § 20a WpHG?, BKR 2010, nr 6;
- Haar B., Haftung für fehlerhafte Ratings von Lehman-Zertifikaten – Ein neuer Baustein für ein verbessertes Regulierungsdesign im Ratingsektor?, NZG 2010, nr 33;
- Habersack M., Rechtsfragen des Emittenten-Ratings, ZHR 2005, nr 169;
- Häde U., Keine Staatshaftung für mangelhafte Bankenaufsicht – Zum Urteil des EuGH vom 12.10.2004 in der Rs. C-222/02, EuZW 2005, nr 2;
- Halfpap F., Der entgangene Gewinn. Dogmatyk und Anwendung des § 252 BGB, Frankfurt am Main, Berlin, Bern, New York, Paris, Wien 1999;
- Haładyj K., Odpowiedzialność odszkodowawcza emitentów za naruszenie obowiązków informacyjnych, Warszawa 2008;
- Haładyj K., Jastrzębski J., Naruszenie obowiązków informacyjnych emitentów – zagadnienie szkody, PPH 2008, nr 4;
- Hannigan B., Company law, London 2003;
- Harnos R., Rechtsirrtum über Aufklärungspflichten beim Vertrieb von Finanzinstrumenten, BKR 2009, nr 8;
- Harnos R., Die Reichweite und zivilrechtliche Bedeutung des § 31d WpHG – zugleich eine Besprechung des BGH-Urteils v. 17.9.2013, XI ZR 332/12, ZIP 2013, s. 2001, BKR 2014, nr 1;
- Haukamp W., Brauchen wir eine kapitalmarktrechtliche Dritthaftung von Wirtschaftsprüfern? ZHR 2005, nr 169;
- Hauschka C. E., Compliance, Compliance-Manager, Compliance-Programme: Eine geeignete Reaktion auf gestiegene Haftungsrisiken für Unternehmen und Management? NJW 2004, nr 5;
- Hazen T. L., The law of securities regulation, St. Paul 1996;
- Heeb G., Börsentermingeschaftsfähigkeit und Aufklärungspflichten, Stuttgart 1994;
- Heidkamp B., Die Rechte der Aktionäre beim Börsengang von Tochtergesellschaften, Aachen 2003;
- Heisterhagen C., Prospekthaftung für geschlossene Fonds nach dem Börsengesetz – wirklich ein Beitrag zum Anlegerschutz?, DStR 2006, nr 17;
- Henze M., Delisting, Baden-Baden 2002;
- Hilgard M. C., Churning, WM 2006, nr 9;
- Höfer F. A., Grenzenüberschreitender Onlinewertpapierhandel, Wien–Graz 2004;
- Hofmańska E., Glosa do wyroku z 11.3.2008 r., II PK 198/07, OSNP 2009, nr 11–12, poz. 142, OSP 2009, nr 11, poz. 115;
- Holden J. M., The law and practice of banking. Banker and customer, London 1993;

- Holyoak J., Allen D. [w:] Professional liability: law and insurance (red. R. Hodgins), London–New York–Hong Kong 1996;
- Holzborn T., Foelsch M. E., Schadensersatzpflichten von Aktiengesellschaften und deren Management bei Anlegerverlusten – Ein Überblick, NJW 2003, nr 13;
- Holzborn T., Israel A., Die Neustrukturierung des Finanzmarktrechts durch das Finanzmarktrichtlinienumsetzungsgesetz (FRUG), NJW 2008, nr 12;
- Hopt K. J. [w:] Handelsgesetzbuch. Kommentar, München 2006;
- Horn N., Sorgfaltspflichten bei der Vermögensverwaltung. Die Vermögensverwaltung durch Kreditinstitute und die Pflichten und Haftung des Vermögensverwalters [w:] Bankrecht 1998 (red. N. Horn, H. Schimansky), Köln 1998;
- Huber C. (red.), Bankrecht. Bankensystem, Bankaufsicht, Recht der Bankgeschäfte, Baden-Baden 2001;
- Huber S., Haftung für Angebotsunterlagen nach dem Wertpapiererwerbs- und Übernahmegesetz, Hamburg 2002;
- Hudson A., The law of finance, London 2009;
- Hutter S., Stürwald F., EM.TV und die Haftung für fehlerhafte Ad-hoc-Mitteilungen, NJW 2005, nr 34;
- Jahn J., Mehr Schutz vor Bilanzskandalen, ZRP 2003, nr 4;
- Jakszuk S., Rypina M. [w:] Prawo rynku kapitałowego. Komentarz (red. M. Wierzbowski, L. Sobolewski, P. Wajda), Warszawa 2014;
- Janiak A., Glosa do wyroku SN z 28.5.1999 r., III CKN 196/98, OSNC 2000, nr 1, poz. 8, OSP 2000, nr 7–8;
- Janiak A., Glosa od wyroku SN z 26.7.2001 r., II CKN 1269/00, OSNC 2002, nr 3, poz. 42, OSP 2002, nr 9;
- Jaroszyński A., Bosek L., Glosa do wyroku SN z 27.11.2002 r., I CKN 1215/00, OSP 2004, nr 1, poz. 3, OSP 2004, nr 7–8;
- Jastrzębski J., O wyprzedzającej przyczynowości, KPP 2003, nr 3;
- Jastrzębski J., Glosa do wyroku SN z 11.10.2001 r., II CKN 578/99, Biul. SN 2001, nr 12, poz. 10, PPH 2003, nr 4;
- Jastrzębski J., Glosa do wyroku SN z 1.12.2006 r., I CSK 315/06, OSNC 2007, nr 11, poz. 169, Glosa 2007, nr 2;
- Jastrzębski J., Odpowiedzialność audytora spółki publicznej wobec osób trzecich, PPH 2011, nr 11;
- Jäger L., Maas G., Renz H., Compliance bei geschlossenen Fonds – Ein Überblick, CCZ 2014, nr 2;
- Jędrzejewska A., Glosa do uchwały SN (7) – zasada prawna – z 13.5.1987 r., III CZP 82/86, OSNC 1987, nr 12, poz. 189, OSPIKA 1988, nr 6, poz. 135;
- Jędrzejewska M. (aktualizacja K. Weitz) [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Postępowanie rozpoznawcze (red. T. Ereciński), Warszawa 2012;

- Jeżowski P., Ekonomiczne podstawy oceny środowiska [w:] Ocena i wycena zasobów przyrodniczych (red. J. Szyszko, J. Rylke, P. Jeżowski), Warszawa 2002;
- Jeżowski P., Metody szacowania korzyści i strat [w:] Metody szacowania korzyści i strat w dziedzinie ochrony środowiska i zdrowia, Warszawa 2009;
- Jodłowski J., Resich Z., Lapierre J., Misiuk-Jodłowska T., Weitz K., Postępowanie cywilne, Warszawa 2014;
- Junglas B., Zur Erstattungsfähigkeit entgangener Anlagezinsen, BKR 2013, nr 9;
- Kaliński M., Szkoda na mieniu i jej naprawienie, Warszawa 2008;
- Kaliński M. [w:] System prawa prywatnego, t. 6, Prawo zobowiązań – część ogólna (red. A. Olejniczak), Warszawa 2009;
- Kaliński M., Szkoda poniesiona przez spółkę akcyjną a szkoda poniesiona przez akcjonariusza w świetle przepisów kodeksu spółek handlowych i kodeksu cywilnego – polemika, PPH 2007, nr 9;
- Kaliński M., Glosa do wyroku SN z 28.5.2008 r., II CSK 35/08, MoP 2008, nr 13, s. 678, Glosa 2009, nr 3;
- Kaliński M., Glosa do wyroku SN z 19.6.2008 r., V CSK 19/08, niepubl., Prz. Sąd. 2009, nr 9;
- Kaliński M., Glosa do wyroku SN z 18.3.2010 r., V CSK 319/09, OSNC-ZD 2010, z. 4, poz. 107, PS 2012, nr 3;
- Kamiński M., Romańska M., Moc wiążąca decyzji administracyjnej w postępowaniu cywilnym a koncepcje jej nieważności, PS 2008, nr 4;
- Katner W. J. [w:] W. J. Katner, M. Stahl, W. Nykiel, Umowa sprzedaży w obrocie gospodarczym. Zagadnienia prawa cywilnego, administracyjnego i podatkowego, Warszawa 1996;
- Katner W. J., Prawo człowieka do korzystania z wartości środowiska to prawo obywatelskie, czy także podmiotowe prawo cywilne? SP-E 1990, nr 45;
- Keenan D., Smith & Keenan's English Law, Harlow–London–New York–Boston–San Francisco 2004;
- Kim S.-J., Die Haftung des Experten für seine Expertise gegenüber Dritten, Aachen 2003;
- Klöhn L., Marktmanipulation auch bei kurzfristiger Kursbeeinflussung – das „IMC Securities“ – Urteil des EuGH, NZG 2011, nr 24;
- Koch A., Związek przyczynowy jako podstawa odpowiedzialności odszkodowawczej w prawie cywilnym, Warszawa 1975;
- Koch A., Glosa do wyroku SN z 21.6.1976 r., IV CR 193/76, OSP 1977, nr 6, poz. 106;
- Koch A., Glosa do wyroku SN z 27.11.2002 r., I CKN 1215/00, OSP 2004, nr 1, poz. 3, OSP 2004, nr 11;

- Koch J., Grenzen des informationsbasierten Anlegerschutzes – Die Gratwanderung zwischen angemessener Aufklärung und information overload, BKR 2012, nr 12;
- Koch P., Die Haftung des Anlagevermittlers beim Vertrieb von geschlossenen Fonds und anderen Finanzanlagen des Nebenkapitalmarkets, Frankfurt am Main–Berlin–Bern–Bruxelles–New York–Oxford–Wien 2003;
- Kocot W., Glosa do postanowienia SN z 22.2.2007 r., IV CSK 200/06, OSNC 2008, z. 2, poz. 25, OSP 2008, z. 10, poz. 110;
- Kondek J., Bezprawność jako przesłanka odpowiedzialności odszkodowawczej, Warszawa 2013;
- Kondek J. M., Interferencje bezprawności i winy w odpowiedzialności deliktowej. Próba korektury [w:] Czyny niedozwolone w prawie polskim i prawie porównawczym. Materiały IV Ogólnopolskiego Zjazdu Cywilistów. Toruń 24–25 czerwca 2011 r. (red. M. Nesterowicz), Warszawa 2012;
- Kondek J. M., Glosa do wyroku SN (7) z 26.4.2006 r., III CZP 125/05, Biul. SN z 2004, nr 4, poz. 7, Palestra 2008, nr 1–2;
- Köndgen J., Grenzen des informationsbasierten Anlegerschutzes – zugleich Anmerkung zu BGH, Urt. v. 22.3.2011 – XI ZR 33/10, BKR 2011, nr 7;
- Kontogeorgou M., Externes Rating und Anlegerschutz im Spiegel der neuen Verordnung (EU) Nr. 462/2013, DStR 2014, nr 28;
- Kordasiewicz B. [w:] System prawa prywatnego, t. 2, Prawo cywilne – część ogólna (red. Z. Radwański), Warszawa 2008;
- Korpalski M., Bankowe umowy przedsiębiorców, Warszawa 2010;
- Korpalski M., Obowiązek informacyjny banku przy oferowaniu transakcji pochodnej przedsiębiorcy, Glosa do wyroku niemieckiego Trybunału Federalnego (Bundesgerichtshof) z 22.03.2011 r., XI ZR 33/10, Glosa 2011, nr 4;
- Korts S., Korts P., Der Weg zur börsennotierten Aktiengesellschaft, Heidelberg 1999;
- Kowalewski E., Deminuacja wartości handlowej pojazdu poddanego naprawie jako przedmiot odszkodowania – koincydencja czy alternatywność roszczeń poszkodowanego [w:] Odszkodowanie za ubytek wartości handlowej pojazdu poddanego naprawie (red. E. Kowalewski), Toruń 2012;
- Kowalewski E., Ziemiak M., Kompensacja ubytku wartości handlowej pojazdu po naprawie jako przedmiot odszkodowania – standard odszkodowawczy czy roszczenie *ad casum*? [w:] Odszkodowanie za ubytek wartości handlowej pojazdu poddanego naprawie (red. E. Kowalewski), Toruń 2012;
- Kowalewski E., Odszkodowanie za ubytek wartości handlowej pojazdu po naprawie, WU 2011, nr 3;
- Kowalewski E., Nesterowicz M., Glosa do uchwały SN z 12.10.2001 r., III CZP 57/01, Biul. SN 2001, nr 10, poz. 6, PA 2003, nr 3;

- Kowalkowski R. [w:] Kodeks spółek handlowych. Komentarz (red. Z. Koźma, M. Ożóg), Gdańsk 2012;
- Körner M., Infomatec und die Haftung von Vorstandsmitgliedern für falsche ad hoc-Mitteilungen, NJW 2004, nr 47;
- Krajnik S., Przesłanki odpowiedzialności w prawie karnym, Toruń 2010;
- Kräft D., Deliktische Mithaftung eines ausländischen Brokers für Schäden aus Börsentermingeschäften, GWR 2011, nr 19;
- Krebs C., Kemmerer M., Non-Reliance Letter – ein wirkungsvolles Gestaltungsinstrument?, NZG 2012, nr 22;
- Krupa-Lipińska K., Ubytek wartości handlowej pojazdu w kontekście rodzajów szkody oraz problematyki związku przyczynowego [w:] Odszkodowanie za ubytek wartości handlowej pojazdu poddanego naprawie (red. E. Kowalewski), Toruń 2012;
- Krüger U., Aufklärung und Beratung bei Kapitalanlagen – Nebenpflicht statt Beratungsvertrag, NJW 2013, nr 26;
- Księżak P., Bezpodstawne wzbogacenie. Art. 405–414 KC. Komentarz, Warszawa 2007;
- Kubas A., Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną wykonaniem zabezpieczenia (art. 746, 1182 k.p.c.), TPP 2006, nr 3–4;
- Kuciński R., Przestępstwa giełdowe, Warszawa 2000;
- Kunicki I. [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Tom I. Komentarz. Art. 1–729 (red. A. Góra-Błaszczkowska), Warszawa 2013;
- Kuropatwiński J., Umowne rozporządzenie wierzytelnością przyszłą, Toruń 2007;
- Kurzajewski M., Usługi maklerskie, Warszawa 2014;
- Kutzner L., Das Verbot der Kurs- und Marktpreismanipulation nach § 20a WpHG – Modernes Strafrecht?, WM 2005, nr 30;
- Kuźniar A., Glosa do wyroku SN z 18.12.1973 r., III CRN 272/73, OSNCP 1974, nr 10, PiP 1976, z. 9;
- Kümpel S., Börsenrecht, Berlin 1996;
- Kümpel S., Hammen H., Börsenrecht. Eine systematische Darstellung, Berlin 2003;
- Kwaśnicki R. L., „Legalne” działanie na szkodę spółki kapitałowej (z uwzględnieniem projektu nowelizacji k.s.h. z 28 lipca 2009 r.) [w:] Prawo handlowe po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej (red. W. J. Katter, U. Promińska), Warszawa 2010;
- Kwaśnicki R. L., Skiba R., Działanie na szkodę spółki sensu largo zależnej w świetle art. 585 k.s.h., PPH 2010, nr 1;
- Lachowski J., Kompensata umowna a potrącenie ustawowe, PPH 2000, nr 9;
- Lackoroński B., Glosa do wyroku SN z 16.5.2007 r., III CSK 452/06, OSP 2009, nr 2;

- Lackoroński B., Glosa do uchwały SN z 22.10.2010 r., III CZP 76/10, Biul. SN 2010, nr 10, poz. 11, OSP 2011, nr 9;
- Lackoroński B., Glosa do uchwały SN z 13.07.2011 r. III CZP 32/11, Biul. SN 2011, nr 7, poz. 9, OSP 2012, nr 3;
- Lammer M., Haftung im Financial Planning, Bad Soden am Taunus 2002;
- Lang N., Zivilrechtliche Haftung von Discount-Brokern wegen Verletzung der Informationspflichten aus § 31 Abs. 2 WpHG, Aachen 2003;
- Lang V., Informationspflichten bei Wertpapierdienstleistungen, München 2003;
- Lange O., Die D&O-Versicherung in der Insolvenz der Versicherungsnehmerin (Erster Teil), r + s 2014, nr 5;
- Lauermaun H.-U., Gesellschafts- und zivilrechtliche Aspekte börslichen Insiderhandelns, Frankfurt am Main–Berlin–Bern–Bruxelles–New York–Oxford–Wien 2003;
- Lemkowski M., Odsetki cywilnoprawne, Warszawa 2007;
- Lemonnier M., Europejskie modele instrumentów finansowych. Wybrane zagadnienia, Warszawa 2011;
- Lenenbach M., Kapitalmarkt- und Börsenrecht, Köln 2002;
- Leszczyński L., Tworzenie generalnych klauzul odsyłających, Lublin 2000;
- Leszczyński L., Stosowanie generalnych klauzul odsyłających, Kraków 2001;
- Łętowska E., Bezpodstawne wzbogacenie, Warszawa 2000;
- Łętowska E. [w:] System prawa prywatnego, t. 1, Prawo cywilne – część ogólna (red. M. Safjan), Warszawa 2007;
- Łętowska E., Glosa do wyroku SN z 18.3.2005 r., II CK 556/04, OSN 2006, nr 2, poz. 38, PiP 2005, z. 10;
- Lewaszkiwicz-Petrykowska B., Wyrządzenie szkody przez kilka osób, Warszawa 1978;
- Lewaszkiwicz-Petrykowska B., Nowe tendencje w zakresie cywilnej odpowiedzialności zawodowej [w:] Rozprawy z polskiego i europejskiego prawa prywatnego (red. A. Mączyński, M. Pazdan, A. Szpunar), Kraków 1994;
- Lewaszkiwicz-Petrykowska B., Zasada pełnego odszkodowania (mity i rzeczywistość) [w:] Rozprawy prawnicze. Księga Pamiątkowa Profesora Maksymiliana Pazdana, Kraków 2005;
- Liappis D., Das System der Haftung der Banken bei Aktienemissionen über die Börse, Berlin 2003;
- Little T. [w:] Butterworths financial services law guide (red. A. Haynes), London 2002;
- Longino M., Haftung des Emittenten für fehlerhafte Informationen, DStR 2008, nr 43;
- Lorenz M., Wittinghofer M., BGH dehnt Haftung ausländischer Brokerhäuser aus, NZG 2010, nr 28;

- Loritz K.-G., Haftung im Medienbereich bei vorsätzlich falscher Berichterstattung über Kapitalanlageprodukte, WM 2004, nr 20;
- Loritz K., Wagner K., Haftung von Vorständen und Aufsichtsräten: D&O-Versicherungen und steuerliche Fragen, DStR 2012, nr 44;
- Loss L., Seligman J., Fundamentals of securities regulations, Geithersburg–New York 2001;
- Lunney M., Oliphant K., Tort law, Oxford 2000;
- Lux J., Beschränkung der Prospekthaftung im Prospekt? ZfBR 2003, nr 7;
- Łopuski J., Klauzule wyłączające i ograniczające odpowiedzialność dłużnika w międzynarodowych kontraktach gospodarczych [w:] Rozprawy z prawa cywilnego. Księga pamiątkowa ku czci Witolda Czachórskiego (red. J. Bleszyński, J. Rajski), Warszawa 1985;
- Machelski Z., Jak Włochy i Włosi radzili sobie z kryzysem, TSP-W 2011, t. VII;
- Machnikowski P. [w:] Kodeks cywilny. Komentarz (red. E. Gniewek), Warszawa 2008;
- Machura A., Glosa do wyroku SN z 1.12.2006 r., I CSK 315/06, OSNC 2007, nr 11, poz. 169, DP 2007, nr 4;
- Maier A., Verzinsung des Anlegerschadens, VuR 2012, nr 10;
- Manowska M. [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom 1 (art. 1–505³⁷) (red. M. Manowska), Warszawa 2011;
- Marak S. K., Poroś K., Ochrona konsumenta usług finansowych w świetle prawa wspólnotowego – wybrane zagadnienia [w:] Ochrona konsumenta usług finansowych. Wybrane zagadnienia prawne (red. B. Gnela), Warszawa 2007;
- Markowski A. (red.), Nowy słownik poprawnej polszczyzny PWN, Warszawa 2002;
- Märker K., Fehlerhafte Anlageberatung beim Vertrieb von Lehman-Zertifikaten – eine Zwischenbilanz, NJOZ 2010, nr 10;
- Mason P., Kataklizm finansowy. Koniec wieku chciwości, Kraków 2010;
- May J., Obrona pozwanego w procesie cywilnym przed sądem I instancji, Warszawa 2013;
- McGee A. [w:] Professional liability: law and insurance (red. R. Hodgins), London–New York–Hong Kong 1996;
- McGregor H., McGregor on damages, London 1997;
- McVea H., Financial Conglomerates and the Chinese Wall. Regulating conflicts of interest, Oxford 1993;
- Meder S., Gutschrift [w:] Handbuch zum deutschen und europäischen Bankrecht (red. P. Derleder, K.-O. Knops, H. G. Bamberger), Heidelberg 2004;
- Meier A., Haftung einer Direktbank (DAB Bank) bei Fehlberatung durch ein zwischengeschaltetes selbständiges Beratungsunternehmen (Accessio AG), VuR 2013, nr 7;

- Mennicke P. R., Sanktionen gegen Insiderhandel, Berlin 1996;
- Meyer A., Finanzmarktkrise und Organhaftung, CCZ 2011, nr 2;
- Mikołajewicz M., Problematyka *pure economic loss* ze szczególnym uwzględnieniem szkody wyrządzonej przez adwokata, Palestra 2010, nr 11–12;
- Moloney N., Regulating the retail markets: law, policy and the financial crisis [w:] Current legal problems 2010 (red. G. Letsas, C. O'Conneide), Oxford 2010, vol. 63;
- Morse G., Girvin S., Morris R., Firsby S., Hudson A., Charlesworth company law, London 2005;
- Mostowik P. [w:] System prawa prywatnego, t. 6, Prawo zobowiązań – część ogólna (red. A. Olejniczak), Warszawa 2009;
- Möllers T., Konkrete Kausalität, Preiskausalität und uferlose Haftungsausdehnung – ComROAD I – VIII, NZG 2008, nr 11;
- Möllers T., Rechtsprechungsänderung zur Vermutung aufklärungsgerechten Verhaltens – Sackgasse oder Königsweg?, NZG 2012, nr 26;
- Möllers T., Leberherz A., Fehlerhafte Finanzanalysen – Die Konkretisierung inhaltlicher Standards, BKR 2007, nr 9;
- Möllers T., Leisch F., Schaden und Kausalität im Rahmen der neu geschaffenen §§ 37b und 37c WpHG, BKR 2002, nr 24;
- Mühle S., Das Wertpapiererwerbs- und Übernahmegesetz, Baden-Baden 2002;
- Mülbart P. O., Anlagerschutz bei Zertifikaten – Beratungspflichten, Offenlegungspflichten bei Interessenkonflikten und die Änderungen durch das Finanzmarkt-Richtlinie-Umsetzungsgesetz (FRUG), WM 2007, nr 25;
- Müller-Deku T., Daytrading zwischen Termin- und Differenzeinwand, WM 2000, nr 21;
- Namitkiewicz J., Kilka przykładów zastosowalności zasady bezpieczeństwa obrotu w prawie handlowem, PPH 1926, nr 5;
- Napierała J., Glosa do wyroku SN z 9.8.1983 r., IV CR 237/83, OSNCP 1984, nr 4, poz. 57, NP 1985, nr 2;
- Nassall W., Wenn das Blaue am Himmel bleibt – Die Rechtsprechung des BGH zur Haftung des freien Anlageberaters, NJW 2011, nr 32;
- Naworski J. P., Ceny rynkowe i giełdowe – próba wykładni art. 536 k.c., PPH 2000, nr 2;
- Nerlich H., Die Tatbestandsmerkmale des Insiderhandelsverbots nach dem Wertpapierhandelsgesetz, Osnabrück 1999;
- Nesterowicz M., Glosa do uchwały SN (7) – zasada prawna – z 13.5.1987 r., III CZP 82/86, OSNC 1987, nr 12, poz. 189, OSPiKA 1988, nr 6, poz. 135;
- Nesterowicz M., Glosa do wyroku SN z 21.5.2003 r., IV CKN 378/01, OSP 2004, nr 4, poz. 55;

- Nesterowicz M., Glosa do wyroku SN z 17.12.2004 r., II CK 303/04, OSP 2005, nr 11, poz. 131, PS 2006, nr 6;
- Nieborak T., Globalny kryzys finansowy – istota, przyczyny, konsekwencje, RPEiS 2010, z. 4;
- Nobbe G., Aufklärungs- und Beratungspflichten bei Wertpapieranlagen [w:] Bankrecht 1998 (red. N. Horn, H. Schimansky), Köln 1998;
- Nobel P., Swiss finance law and international standards, Berne 2002;
- Nowicka A., Wajda P. [w:] Prawo rynku kapitałowego. Komentarz (red. M. Wierzbowski, L. Sobolewski, P. Wajda), Warszawa 2014;
- Oczkowski T., Nadużycie zaufania w prowadzeniu cudzych spraw majątkowych. Prawnokarne oceny i konsekwencje, Warszawa 2013;
- Oczkowski T. [w:] Prawo rynku kapitałowego. Komentarz (red. M. Wierzbowski, L. Sobolewski, P. Wajda), Warszawa 2014;
- Oelkers J., Wendt D., Höchststrichterliche Rechtsprechung zur Vermittlung von Bank- und Versicherungsprodukten – zur Zurechnung bei selbständigen Vermittlern, BKR 2014, nr 3;
- Ohanowicz A., Niesłuszne wzbogacenie, Warszawa 1956;
- Ohanowicz A., Zbieg norm w polskim prawie cywilnym, Warszawa 1963;
- Ohanowicz A., Zobowiązania. Zarys wykładu według kodeksu cywilnego. Część ogólna, Warszawa–Poznań 1965;
- Ohanowicz A., Górski J., Zarys prawa zobowiązań, Warszawa 1970;
- Ohanowicz A. [w:] System prawa cywilnego, t. III, cz. 1, Prawo zobowiązań. Część ogólna (red. Z. Radwański), Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk–Łódź 1981;
- Ohanowicz A., Glosa do uchwały SN (7) z 17.4.1970 r., III PZP 34/69, OSNCP 1970 nr 12, poz. 217, OSPiKA 1971 nr 10;
- Olechowski M., O relacji między szkodą poniesioną przez spółkę akcyjną a szkodą poniesioną przez akcjonariusza – polemika, PPH 2007, nr 9;
- Olechowski M., Fairness Opinions – próba charakterystyki, PPH 2011, nr 1;
- Olechowski M., Glosa do wyroku SN z 28.10.2010 r., II CSK 218/10, MoPB 2011, nr 6;
- Olejniczak A. [w:] System prawa prywatnego. Prawo zobowiązań – część ogólna, t. 5 (red. E. Łętowska), Warszawa 2006;
- Olejniczak A. [w:] Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania – część ogólna (red. A. Kidyba), Warszawa 2010;
- Opalska D., Zakaz zastosowania informacji wewnętrznych w działalności inwestycyjnej, Glosa 2011, nr 3;
- Opalska D., Pojęcie „zasady uczciwego obrotu” maklerów, doradców i firm inwestycyjnych na tle ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, PPH 2011, nr 11;

- Oplustil K., Instrumenty nadzoru korporacyjnego (*corporate governance*) w spółce akcyjnej, Warszawa 2010;
- Parmentier M., Ad-hoc-Publizität bei Börsengang und Aktienplatzierung, NZG 2007, nr 11;
- Paus U., Börsentermingesäfte. Begriff und Erscheidungsformen nach neuen Börsenrecht, Baden-Baden 1995;
- Pełowska Z., Jak mierzyć niewymierne? Szkoda w środowisku na gruncie reżimów odpowiedzialności cywilnej za szkody olejowe w środowisku morskim [w:] Odpowiedzialność za szkodę w środowisku (red. B. Rakoczy), Toruń 2010;
- Peszkowski S., Zwolińska-Doboszyńska A., Glosa do wyroku NSA z 18.12.2008 r., II GSK 526/08, niepubl., Glosa 2010, nr 2;
- Peters A. C., Die Haftung und die Regulierung von Rating-Agenturen, Baden-Baden 2000;
- Pfüller M., Wagner E., Vom Interessenkonflikt zum Normenkonflikt – Überregulierung der Wertpapieranalyse?, WM 2004, nr 6;
- Piasecki K. [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Tom II. Komentarz do artykułów 367–505³⁷ (red. K. Piasecki), Warszawa 2010;
- Pichonnaz P., Defective Goods and Consequential Losses. A Swiss Case and some reflections of Limitation of Damages, RabelsZ 2012, nr 76;
- Pietrzykowski K. [w:] Kodeks cywilny, tom I, Komentarz do artykułów 1–449¹¹ (red. K. Pietrzykowski), Warszawa 2005;
- Piłatowska M., Repetytorium ze statystyki, Warszawa 2006;
- Piskorz A. [w:] Prawo spółek handlowych. Orzecznictwo 2009–2010 (red. R. L. Kwaśnicki, P. Letolc), Warszawa 2011;
- Plagemann N., Der Aufsichtsratsausschuss für Integrität, Unternehmenskultur und Unternehmensreputation am Beispiel des Integritätsausschusses der Deutsche Bank AG, NZG 2013, nr 33;
- Podewils F., Reisch D., Haftung für „Schrott“-Zertifikate? – Aufklärungs- und Beratungspflichten nach BGB und WpHG beim Erwerb von Zertifikaten, NJW 2009, nr 3;
- Poelzig D., § 826 BGB als Instrument gegen „räuberische Aktionäre“, DStR 2009, nr 23;
- Popiołek W. [w:] Kodeks spółek handlowych. Komentarz (red. J. Strzępka), Warszawa 2009;
- Pyziak-Szafnicka M. [w:] System prawa prywatnego, t. 1, Prawo cywilne – część ogólna (red. M. Safjan), Warszawa 2007;
- Pyziak-Szafnicka M. [w:] System prawa prywatnego, t. 6, Prawo zobowiązań – część ogólna (red. A. Olejniczak), Warszawa 2009;

- Pyziak-Szafnicka M., Odpowiedzialność cywilna prowadzącego przedsiębiorstwo za szkodę ekologiczną [w:] Studia z prawa prywatnego. Księga pamiątkowa ku czci Profesor Biruty Lewaszkiewicz-Petrykowskiej (red. M. Pyziak-Szafnicka), Łódź 1997;
- Quennet K., Mehr Sicherheit beim Emissionshandel – Das neue europäische Registersystem, NVwZ 2014, nr 14;
- Radwan A., Szantaż korporacyjny i sposoby jego ograniczania *de lege lata* i *de lege ferenda*, PPH 2003, nr 11;
- Radwan A., Opcje walutowe: detoks przez zaufanie, Rzeczpospolita nr 51 z 2.3.2009 r.;
- Radwan A., Opcyjne lapidarium, czyli o zaufaniu w kontraktach na opcje walutowe, Rzeczpospolita nr 61 z 13.3.2009 r.;
- Radwański Z., Olejniczak A., Zobowiązania – część ogólna, Warszawa 2006;
- Radwański Z., Glosa do orzeczenia SN z 2.12.1964 r., I PR 408/64, OSPiKA 1966, nr 6;
- Rakoczy B., Ciężar dowodu w polskim prawie ochrony środowiska, Warszawa 2010;
- Ratner D. L., Securities regulation in a nutshell, St. Paul 1996;
- Ratner D. L., Hazen T. L., Securities regulation. Cases and materials, St. Paul 1996;
- Reinelt E., Haftung aus Prospekt, Anlageberatung und Anlagevermittlung bei Kapitalanlagefonds, NJOZ 2008, nr 51;
- Reinelt E., Haftung aus Prospekt und Anlageberatung bei Kapitalanlagefonds, NJW 2009, nr 1;
- Rembieliński A., Glosa do wyroku SN z 12.1.1976 r., II CR 690/75, OSP 1977, poz. 56;
- Renner O., Pflicht des Kapitalanlageberaters zum Hinweis auf negative Presseberichterstattung über die empfohlene Anlage, DStR 2001, nr 40;
- Richrath J., Aufklärungs- und Beratungspflichten – Grundlagen und grenzen, WM 2004, nr 14;
- Richter S., Schadenszurechnung bei deliktischer Haftung für fehlerhafte Sekundärmarktinformation, Tübingen 2012;
- Rieckhoff H., Trendinformationen und Prognosen im Wertpapierprospekt. Ein Beitrag zur zukunftsbezogenen Unternehmensberichterstattung, BKR 2011, nr 6;
- Robaczyński W., Borysiak W., Glosa do wyroku SN z 22.4.2005 r., III CK 594/04, OSP 2006, nr 12;
- Robaczyński W., Księżak P., Niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jako czyn niedozwolony [w:] Czyny niedozwolone w prawie

- polskim i prawie porównawczym. Materiały IV Ogólnopolskiego Zjazdu Cywilistów. Toruń 24-25 czerwca 2011 r. (red. M. Nesterowicz), Warszawa 2012;
- Roberts J., Beratungsbedarf bei Finanzderivaten im Lichte neuerer Rechtsentwicklungen, DStR 2011, nr 26;
- Rogoń D., Glosa do wyroku SN z 16.2.2012 r., IV CSK 225/11, OSNC 2012, nr 9, poz. 105, MoPB 2013, nr 3;
- Romanowski M., Umowa o pośrednictwo w obrocie giełdowym (zlecenie maklerskie), Warszawa 2000;
- Rosset R., Der Begriff des Börsentermingeschäfts, WM 1999, nr 12;
- Rośniak-Marczuk M., Egzekucja sądowa z instrumentów finansowych, Warszawa 2011;
- Rott-Pietrzyk E., Glosa do wyroku SN z 12.2.2002 r., I CKN 486/00, OSP 2003, nr 3, poz. 36, OSP 2003, nr 3, poz. 36;
- Rudnicki S. [w:] S. Dmowski, S. Rudnicki, Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga pierwsza. Część ogólna, Warszawa 2011;
- Ruland M., Wetzig M. S., Aufklärungs- und Beratungspflichten bei Cross-Currency-Swaps, BKR 2013, nr 2;
- Sadowski P. [w:] Prawo ochrony środowiska (red. J. Stelmasiak), Warszawa 2010;
- Safjan M. [w:] Kodeks cywilny. Komentarz, t. I (red. K. Pietrzykowski), Warszawa 2005;
- Samuel G., Sourcebook on obligations and legal remedies, London–Sydney 2000;
- Santelmann M., Angebotsunterlagenhaftung, Berlin 2003;
- Schäfer F., Lang V., Wider die Kriminalisierung der Banken – Money – it’s a crime (Pink Floyd – The Dark Side of the Moon), BKR 2011, nr 6;
- Schäfer H., Die MaComp und das Erfordernis der Unabhängigkeit, Wirksamkeit und Dauerhaftigkeit von Compliance, BKR 2011, nr 2;
- Schanz K.-M., Börseneinführung. Recht und Praxis des Börsengangs, München 2002;
- Schautes D. Ch., Schier H., Compliance International – von „Compliance Defence“ und Business Case, CCZ 2013, nr 4;
- Schlee A., Maywald I. M., PIB: Ein neues Risiko im Rahmen der Prospekthftung?, BKR 2012, nr 8;
- Schmitt S., Prospekthftung von Abschlussprüfern?, DStR 2013, nr 32;
- Schröder C., Strafrechtliche Risiken für den investigativen Journalismus? – Die Meinungs- und Pressefreiheit und das Wertpapierhandelsgesetz, NJW 2009, nr 8;
- Schulte M., Die INFOMATEC-Rechtsprechung des BGH im Lichte des geplanten Kapitalmarktinformationshaftungsgesetzes, VuR 2005, nr 4;

- Schwab M., Die Vermutung aufklärungsrichtigen Verhaltens bei mehreren hypothetischen Entscheidungsmöglichkeiten, NJW 2012, nr 45;
- Schwark E. [w:] Kapitalmarktrechts. Kommentar (red. E. Schwark), München 2004;
- Seitz J., Juhnke A., Seibold S., PIBs, KIIDs und nun KIDs – Vorschlag der Europäischen Kommission für eine Verordnung über Basisinformationsblätter für Anlageprodukte im Rahmen der PRIIPs-Initiative, BKR 2013, nr 1;
- Semler J., Gitterman S., Persönliche Haftung der Organmitglieder für Fehlinformationen des Kapitalmarktes – Zeigt das KapInHaG den richtigen Weg?, NZG 2004, nr 23;
- Siedlecki W., Glosa do wyroku SN z 14.12.1983 r., IV CR 450/83, OSP 1984, nr 12, poz. 250;
- Siedlecki W., Dobrzański B., Glosa do uchwały SN z 13.11.1970 r., III CZP 73/70, OSPiKA 1972 nr 2, poz. 27, NP 1972 nr 5;
- Sikorska-Michalak A., Wojniłko O. (red.), Słownik współczesnego języka polskiego, t. 2: p-żyzny, Warszawa 1998;
- Skorupka J., Przestępstwa przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi. Komentarz, Warszawa 2002;
- Sobczyk M., Statystyka. Podstawy teoretyczne. Przykłady – zadania, Lublin 2000;
- Sójka T., Obowiązki informacyjne spółek publicznych i odpowiedzialność cywilna za ich naruszenie, Warszawa 2008;
- Sójka T., Związek przyczynowy jako przesłanka odpowiedzialności spółki publicznej za naruszenie obowiązków informacyjnych, RPEiS 2007, z. 2;
- Sołtysiński S., Ład korporacyjny w świetle lekcji kryzysu, KPP 2011, z. 1;
- Spier J. [w:] The Limits of expanding liability (red. J. Spier), Hague–London–Boston 1998;
- Spier J., Haazen O. A. [w:] Principles of European Tort Law. Unification of tort law: causation (red. J. Spier), Hague–London–Boston 2000;
- Spindler G., Unternehmensorganisationspflichten, Köln–Berlin–Bonn–München 2001;
- Spindler G., Persönliche Haftung der Organmitglieder für Falschinformationen des Kapitalmarktes – de lege lata und de lege ferenda, WM 2004, nr 43;
- Spindler G., Haftung für fehlerhafte und unterlassene Kapitalmarktinformationen – ein (weiterer) Meilenstein, NZG 2012, nr 15;
- Stackmann N., (Rück-)Abwicklung von Finanzanlagen, NJW 2013, nr 6;
- Stackmann N., Böses Erwachen – die gesetzliche Haftung für fehlgeschlagene Kapitalanlagen, NJW 2013, nr 28;
- Stecki L., Zasada pełnej kompensacji szkody. Zagadnienia wybrane [w:] Rozprawy z prawa cywilnego. Księga pamiątkowa ku czci Witolda Czachórskiego (red. J. Błeszyński, J. Rajski), Warszawa 1985;

- Stecki L., Problematyka odpowiedzialności za szkodę pośrednią [w:] Problemy kodyfikacji prawa cywilnego. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Zbigniewa Radwańskiego (red. S. Sołtysiński), Poznań 1990;
- Szanciło T., Kontraktowa odpowiedzialność domu maklerskiego w obrocie papierami wartościowymi, PUG 2013, nr 4;
- Szlęzak A., Gardocka H., Reliance letter w świetle prawa polskiego (w kontekście prawnoporównawczym), PPH 2011, nr 5;
- Zostak R., Z problematyki odpowiedzialności odszkodowawczej przedsiębiorcy za nadużycie środków ochrony procesowej, PPH 2011, nr 2;
- Szpunar A., Ustalenie odszkodowania w prawie cywilnym, Warszawa 1975;
- Szpunar A., Odszkodowanie za szkodę majątkową. Szkoda na mieniu i osobie, Bydgoszcz 1998;
- Szpunar A., Glosa do uchwały SN (7) z 21.11.1967 r., III PZP 37/67, OSNCP 1968, nr 7, poz. 113, OSPIKA 1968 nr 11;
- Szpunar A., Zbieg roszczeń odszkodowawczych, RPEiS 1974, z. 1;
- Szpunar A., Glosa do wyroku SN z 27.3.1979 r. IV CR 46/79, OSNC 1979, nr 10, poz. 199, PiP 1980, z. 5;
- Szpunar A., Glosa do wyroku SN z 3.10.1979 r., II CR 304/79, OSNCP 1980, nr 9, poz. 164, PiP 1981, z. 9–12;
- Szpunar A., Przyczynienie się poszkodowanego do wypadku drogowego, KPP 1993, nr 3;
- Szpunar A., Glosa do uchwały SN z 20.11.1992 r., III CZP 138/92, OSNC 1993, nr 6, poz. 96, PPH 1993, nr 10;
- Szpunar A., Glosa do uchwały SN z 12.10.2001 r., III CZP 57/01, Biul. SN 2001, nr 10, poz. 6, OSP 2002, nr 5;
- Szubiakowski M., Glosa do wyroku NSA z 30.3.2004 r., GSK 31/04, MoP 2004, nr 10, s. 440; OSP 2005, z. 2, poz. 16;
- Śliwka M., Prawa pacjenta w prawie polskim na tle prawnoporównawczym, Toruń 2008;
- Śmieja A., Odpowiedzialność deliktowa za własne i cudze czyny – uwagi *de lege ferenda* [w:] Czyny niedozwolone w prawie polskim i prawie porównawczym. Materiały IV Ogólnopolskiego Zjazdu Cywiliściów. Toruń 24–25 czerwca 2011 r. (red. M. Nesterowicz), Warszawa 2012;
- Świdarska M., Zgoda pacjenta na zabieg medyczny, Toruń 2007;
- Świdarska M., Glosa do wyroku SN z 17.12.2004 r., II CK 303/04, OSP 2005, nr 11, poz. 131;
- Tettinger P., Die fehlerhafte stille Gesellschaft – Zivilrechtlicher Anlegerschutz durch bankrechtliche Erlaubnisvorbehalte? (Teil II), DStR 2006, nr 21;
- Topolewski K., Glosa do wyroku SN z 15.2.2006 r., IV CSK 17/05, niepubl., MoP 2008, nr 5;

- Topolewski K., Glosa do wyroku SN z 19.10.2007 r., I CSK 259/07, niepubl., PS 2010, nr 9;
- Trüg G., Betrugsrisiko für Kapitalmarktakteure bei der Verwendung von Insiderinformationen, NZG 2014, nr 21;
- Trzaskowski R., Koszty najmu pojazdu zastępczego jako szkoda, Palestra 2012, nr 7–8;
- Ullrich V., Abfindung und Börsenkurs – Möglichkeiten zur Bemessung aktienrechtlicher Abfindungs- und Ausgleichsansprüche (§§ 304, 305, 320 AktG) nach dem Börsenkurs, Frankfurt am Main–Berlin–Bern–Bruxelles–New York–Oxford–Wien 2003;
- Veil R., Prognosen im Kapitalmarktrecht, AG 2006, nr 19;
- Vetter E., Rechtsprobleme des externen Ratings, WM 2004, nr 35;
- Vogel J. [w:] Wertpapierhandelsgesetz. Kommentar (red. H.-D. Assmann, U. H. Schneider), Köln 2006;
- Wadsley J., Penn G., The law relating to domestic banking, London 2000;
- Wagner G., Schadensberechnung im Kapitalmarktrecht, ZGR 2008, vol. 37;
- Wagner K., Zur Problematik von Kausalität und Schaden bei langfristigen Kapitalanlagen, NZG 2003, nr 19;
- Wagner K. R., Prospekthaftung bei fehlerhaften Prognosen?, NZG 2010, nr 22;
- Wajda P., Rola decyzji administracyjnej w nadzorze nad polskim systemem finansowym, Warszawa 2009;
- Wajda P., Efektywność informacyjna rynku giełdowego, Warszawa 2011;
- Wałachowska M., Glosa do uchwały SN z 22.10.2010 r., III CZP 76/10, Biul. SN 2010, nr 10, poz. 11, OSP 2011, nr 9;
- Wałachowska M., Glosa do uchwały SN z 13.07.2011 r. III CZP 32/11, Biul. SN 2011, nr 7, poz. 9, PA 2011, nr 4;
- Wallach E., Die Befugnis der Banken zur Stornierung von Überweisungsgut-schriften, Köln 1992;
- Warciański M. Glosa do wyroku SN z 16.3.2005 r., II CK 538/04, niepubl., Palestra 2006, nr 1–2;
- Warkała W., Ubezpieczenia majątkowe – ochrona ubezpieczeniowa mienia społecznego, Warszawa 1965;
- Warkała W., Odpowiedzialność odszkodowawcza. Funkcje, rodzaje, granice, Warszawa 1972;
- Warkała W., Glosa do uchwały SN (7) z 27.3.1961 r., 1 CO 27/60, OSN 1962, nr 2, poz. 40, PiP 1963, z. 1;
- Warkała W., Glosa do uchwały SN (Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych) z 23–29.4.1965 r., III PO 3/65, OSN 1965, z. 12, poz. 198, PiP 1966, z. 1;
- Wasilkowski J., Zagadnienie nominalizmu pieniężnego w orzecznictwie polskim, PiP 1948, z. 8;

- Wastl U., Steuerberater-/Wirtschaftsprüferhaftung gegenüber Dritten bei kapitalmarktorientierten Tätigkeiten – Aktuelle Bestandsaufnahme und Folgerungen aus Sicht des Steuerberaters/Wirtschaftsprüfers, DStR 2012, nr 28;
- Weck J., Die Manipulation des LIBOR als Referenzzinssatz in kommunalen Derivate-Geschäften – Teil 2, KommJur 2013, nr 8;
- Weiwel T., Kausalität und Parteivernehmung, VuR 2012, nr 4;
- Weiwel T., Kausalitätsvermutung bei geerbten Kapitalanlagen, VuR 2014, nr 4;
- Wessing J., Brennecke P., Schadensfeststellung bei betrügerischer Kapitalerhöhung, NZG 2011, nr 24;
- Wieneke L., Haftung der Konzernspitze für die (unrichtige) Darstellung des Unternehmensvertrags im Wertpapierprospekt der Konzerntochter, NZG 2012, nr 36;
- Wille S., Fullenkamp J., Die Haftung der Banken bei Swap-Geschäften der Kommunen – neue Impulse durch das „Zinswette“ – Urteil des BGH vom 22.3.2011 – XI ZR 33/10, KommJur 2012, nr 1;
- Winiarz J., Ustalenie wysokości odszkodowania, Warszawa 1962;
- Wiśniewski T. [w:] G. Bieniek, H. Ciepła, S. Dmowski, J. Gudowski, K. Kołakowski, M. Sychowicz, T. Wiśniewski, C. Żuławska, Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga trzecia – zobowiązania, t. 1, Warszawa 2011;
- Wojewoda M. [w:] Kodeks cywilny. Część ogólna (Komentarz LEX) (red. M. Pyziak-Szafnicka, P. Książak), Warszawa 2014;
- Wollny C., Fairness Opinion und Angemessenheitsprüfung des Kaufpreises – Lehren aus dem Fall EnBW, DStR 2013, nr 10;
- Wolter A., Ignatowicz J., Stefaniuk K., Prawo cywilne. Zarys części ogólnej, Warszawa 1996;
- Wood P. R., International Loans, bonds, and securities regulations, London 1995;
- Wood P. R., Law and Practice of international finance, London 2008;
- Wycech D., Prawna relewancja szkody akcjonariusza stanowiącej refleks szkody spółki akcyjnej, Pr. Sp. 2010, nr 5;
- Zacharzewski K., Umowa o pośrednictwo giełdowe, Toruń 2008;
- Zacharzewski K., Prawo giełdowe, Warszawa 2012;
- Zacharzewski K., Etyki deontologiczne. Prawo korporacji zawodowych [w:] Pluralizm prawny, Toruń 2009;
- Zacharzewski K., Wpływ kodeksów deontologicznych na powstawanie, treść i wykonywanie zobowiązań umownych [w:] Zaciąganie i wykonywanie zobowiązań (red. E. Gniewek, K. Górską, P. Machnikowski), Warszawa 2010;
- Zacharzewski K. [w:] Prawo rynku kapitałowego. Komentarz (red. M. Wierzbowski, L. Sobolewski, P. Wajda), Warszawa 2014;
- Zacharzewski K., Glosa do wyroku SN z 20.5.2005 r., III CK 661/04, OSNC 2006, nr 4, poz. 73, PS 2007, nr 9;

- Zacharzewski K., Glosa do wyroku SN z 1.12.2006 r., I CSK 315/06, OSNC 2007, nr 11, poz. 169, Glosa 2008, nr 4;
- Zacharzewski K., Etyczne uwarunkowania pośrednictwa giełdowego, PO 2008, nr 7–8;
- Zacharzewski K., Deontologia bankowa w wymiarze praktycznym, FP 2011, nr 4–5;
- Zacharzewski K., Znaczenie kodeksów deontologicznych w dziedzinie prawa prywatnego, PPH 2011, nr 6;
- Zacharzewski K., Glosa do wyroku SA w Warszawie z 4.12.2008 r., VI ACa 389/08, MoPB 2011, nr 1 s. 9, MoPB 2011, nr 7–8;
- Zacharzewski K., Regulacja dematerializacji w nowym kodeksie cywilnym, SPP 2012, nr 1;
- Zacharzewski K., Glosa do wyroku SN z 16.2.2012 r., IV CSK 225/11, OSNC 2012, nr 9, poz. 105, PS 2012, nr 9;
- Zacharzewski K., Glosa do postanowienia SN z 23.11.2012 r., I CZ 147/12, MoPB 2014, nr 10;
- Zacharzewski K., Bitcoin jako przedmiot stosunków prawa prywatnego, MoP 2014, nr 21;
- Zacharzewski K., Praktyczne znaczenie bitcoina na wybranych obszarach prawa prywatnego, MoP 2015, nr 4;
- Zacharzewski K., Skutki nielicencjonowanego pośrednictwa w obrocie uprawnieniami do emisji CO₂ do atmosfery (EUA) w realiach dyrektywy MiFID 2 z 2014 roku, PPOŚ 2015, nr 1;
- Zagrobelny K. [w:] Kodeks cywilny. Komentarz (red. E. Gniewek), Warszawa 2008;
- Zatorska J., Odpowiedzialność odszkodowawcza państwa członkowskiego za działania władzy sądowniczej na przykładzie Polski i Francji, EPS 2008, nr 7;
- Zawadzka Z., Iwanicz-Drozdowska M., Ryzyko bankowe [w:] M. Iwanicz-Drozdowska, W. L. Jaworski, Z. Zawadzka, Bankowość. Zagadnienia podstawowe, Warszawa 2010;
- Ziegler O., Gewährleistungsrechtliche Haftung für „öffentliche Äußerungen“ am organisierten Kapitalmarkt, DStR 2005, nr 20;
- Ziemiński Z., Logika praktyczna, Warszawa 1992;
- Ziemiński Z., Tarnawski M., Prawny obowiązek należytej wiedzy, Problemy 1974, nr 4;
- Zimmer D., Binder C., Prospekthaftung von Experten? Kritik eines Gesetzentwurfs, WM 2005, nr 13;
- Zingel F., Die Verpflichtung zur bestmöglichen Ausführung von Kundenaufträgen nach dem Finanzmarkt-Richtlinie-Umsetzungsgesetz, BKR 2007, nr 5;

- Zingel F., Stellung und Aufgaben von Compliance nach den MaComp, BKR 2010, nr 12;
- Zingel F., Varadinek B., Vertrieb von Vermögensanlagen nach dem Gesetz zur Novellierung des Finanzanlagenvermittler- und Vermögensanlagenrechts, BKR 2012, nr 5;
- Zoll F. [w:] System prawa prywatnego, t. 6, supl., Prawo zobowiązań – część ogólna (red. A. Olejniczak), Warszawa 2010;
- Zoller M., Die Aufklärung über Vergütungen der Banken – (k)ein Ende der Diskussion?, GWR 2012, nr 2;
- Zoller M., Die Haftung anlageberatender Banken bei Cross-Currency-Swaps, BKR 2012, nr 10.

INDEKS RZECZOWY

A

- actio pauliana* – 128
- agencje ratingowe – zob. odpowiedzialność odszkodowawcza agencji ratingowych
- agent firmy inwestycyjnej – 46, 95, 101
- akcje pracownicze – 414; zob. także komercjalizacja i prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych
- akcjonariat mniejszościowy – 108, 114, 118
- algotrading* – 176, 289, 443, 449 i nast.
- alternatywne systemy obrotu – 112
- alterum non laedere* – 36, 135, 462
- analityk finansowy – 90, 102, 119
- animatoremitenta – 86–87, 103, 506
- animatore obrotu – 86–87, 103, 506
- audytor – zob. biegły rewident (audytor)
- Australia – 41, 53, 55–56, 58–59, 62, 120, 458, 518
- Austria – 253, 297
- automatyczne systemy transakcyjne – zob. *algotrading*
- autorestrykcja szkody giełdowej – zob. samonaprawienie szkody giełdowej
- awaria systemu informatycznego – 107, 520

B

- „bałagan organizacyjny” – 111
- bancassurance* – 133
- bank – 34, 35, 36, 467; zob. także firma inwestycyjna
- bank prowadzący działalność maklerską – 111
- bankowy tytuł wykonawczy – 105

- Belgia – 297
- benchmark* – 401 i nast.
- bessa – 33, 162, 288, 306 i nast., 418, 450, 455, 543
- bezczywność organu administracji – 104
- bezpieczeństwo obrotu – 44, 51, 69, 96
- bezpodstawne wzbogacenie – 235 i nast., 416, 564 i nast., 569 i nast.
- bezpośrednie zagrożenie powstania szkody (art. 439 k.c.) – 96, 184–185, 245
- bezprawność (przesłanka bezprawności) – 38, 70, 102, 157–158, 233, 326–327, 398, 454, 467–469
- biegły – 338, 371–372, 395 i nast.
- biegły rewident (audytor) – 57, 59, 78, 99–100, 114–115, 398
- bitcoin – Przedmowa, 36–37, 454, 541
- blokada rachunku instrumentów finansowych – 42, 50–51, 88, 96, 127–128, 336, 517, 571
- błędna alokacja – 337
- Brazylia – 56–57, 123

C

- casum sentit dominus* – 207, 217, 229, 234–235, 257, 454, 479
- causa* (przyczyna przysporzenia) – 127, 129, 150, 449
- causa concurrens* – 257, 261, 263, 269, 283, 477, 480
- causa proxima* – 206, 269
- causa superveniens* – 269, 319 i nast.
- ceduła giełdowa – 147, 153–154, 283, 342, 366–367, 373, 376, 383, 390 i nast., 399, 400, 438

- cel ochronny normy – 81
 cena rynkowa – 394–395
 Chiny – 53–57, 59, 61, 70, 104, 114, 136, 151, 253, 297–298, 346–347, 518, 525
 „chińskie mury” – 72
churning – 90
 proces o naprawienie szkody giełdowej – zob. chwila wszczęcia procesu o naprawienie szkody giełdowej; kalkulacja szansy wygrania procesu; wybór sposobu naprawienia szkody a chwila wszczęcia procesu
 chwila wszczęcia procesu o naprawienie szkody – 507 i nast.
 ciężar dowodu – 39, 329, 368 i nast., 432
 cios losu – 39
common law – 35, 53, 66, 204, 214–215, 251, 417, 502
compensatio lucri cum damno – 325 i nast., 426 i nast., 498 i nast., 586
compliance – 65, 72–74
comply or explain – 68
conditio concurrens – 261, 283, 320
corporate governance – 67–68, 119
 „cudowne rozmnożenie się szkody” – 33
culpa dolo exorta – 306
culpa in contrahendo – 121–122, 127, 512
culpa lata – 75, 464, 472, 493, 494–496, 497
culpa lata dolo aequiparatur – 75
culpa levis – 474
culpa levissima – 474, 495
 czas – zob. upływ czasu
 częściowe spełnienie świadczenia (art. 450 k.c.) – 128
 członek organu – zob. piastun organu
 czynniki makroekonomiczne – 149–150
 czynniki psychologiczne – 149, 229
- D**
- D&O – zob. ubezpieczenie D&O (*Directors and Officers*)
da mihi factum, dabo tibi ius – 597–598
damnum emergens – 138, 157–158
damnum emergens – obliczenie wysokości – 408 i nast.
datio in solutum – 148
daytrading – 176, 450
 decyzja administracyjna KNF – 42, 48, 51, 69, 96, 103–104, 106, 166, 193, 245, 339, 545
 decyzja administracyjna KNF jako prejudykat – 69 i nast., 193, 245, 339
 deflacja – 216
 defraudacja składników majątku – 76, 87, 111, 184, 222, 337, 410, 425, 455, 459, 467, 558, 571
 deklaracja podatkowa jako środek dowodowy – 342, 435
 depozyt sądowy – 128
 deregulacja – 44
 derywaty – obliczenie wysokości szkody – 439 i nast.
Differenzschaden – 142
 diler – 77, 89
 diler emisji – 94, 114
disclaimer – 487 i nast.
 dług publiczny – 135
 dobra osobiste – 126–127, 445; zob. także reputacja
 Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW – 68
dolus directus – 75, 464, 472, 489, 493, 494–496
 domniemania faktyczne – 155, 264, 343
 domniemania prawne – 46, 49, 155
 doradca ekonomiczny – 513
 doradca inwestycyjny – 56–57, 92–93, 112, 119, 133, 158, 299, 465
 doradztwo inwestycyjne – 91–92, 465, 470; zob. także grzesnościowe doradztwo inwestycyjne; nieformalne doradztwo inwestycyjne; pokątne doradztwo inwestycyjne
 doświadczenie życiowe – 250, 251, 255, 270, 271, 277, 300–301, 305, 328, 342, 344, 361, 436, 521, 593
due diligence – 85
 dywidenda – 85, 163, 199, 207, 212, 336–337, 414, 419 i nast., 555–556, 587

dział spadku – 129
 działalność przestępcza – 111, 466–467
 dzieci – 130
 dziedziczenie – 129, 348
 dziennikarz – zob. publicysta giełdowy
 (dziennikarz)
 dźwignia finansowa – 232, 310, 440–444

E

efektywność informacyjna – 135
 ekspektatywa roszczenia – 183–184
 ekspiracja szkody giełdowej – 194 i nast.,
 252, 274, 278–279, 288, 302, 323–
 324, 327, 332, 366, 376, 385, 388,
 409, 432
 ekspiracja waloru giełdowego – 139, 442,
 519
 ekstensywne wykorzystanie zabezpieczeń
 wiarygodności – 96–97, 410, 412
 emisja kwitów depozytowych – 46
 emisja pieniądza – 135
 emisja walorów giełdowych – 66, 68, 70,
 84–85, 94, 99, 108–109, 114, 118,
 123, 214, 311, 396, 398, 469, 525,
 571
 emitent – 25, 48, 54, 61, 83–85, 88, 99,
 102, 104–106, 108–110, 113, 118,
 120, 123, 139, 149, 163, 173, 199,
 212–213, 308, 324, 336, 347, 360,
 398–399, 414, 419, 421, 445, 488,
 506, 517–520, 525, 577
 emocje giełdowe – 475 i nast.
 energia – Przedmowa, 443
 „era atomu” – 29–30, 32
 ESMA – 53
 etyka zawodowa – zob. kodeksy deonto-
 logiczne
exculpation clause – 487 i nast.
exemption clause – 487 i nast.

F

fairness opinion – 99
 fakt powszechnie znany – zob. notoria
 powszechna
falsus procurator – 121

fikcja prowadzenia działalności gospodar-
 czej – 109
 finalny nabywca walorów giełdowych
 (tzw. inwestor) – 32, 37, 60, 70, 113
 i nast., 122, 136, 224, 310, 343, 389,
 392, 406, 412, 413, 416–417, 458,
 477, 488, 512
 firma inwestycyjna – 32, 46–47, 64, 73,
 76, 78, 82, 84–85, 86 i nast., 99, 102,
 106, 110 i nast., 118–119, 123, 335,
 402–403, 409–410, 412–413, 445,
 457, 465, 469, 473, 487, 491, 497,
 517, 573
fixing – 144–145
forex – 450
 Francja – 35, 54–55, 57–59, 74, 76, 92,
 115, 205, 253, 458
 frank szwajcarski (CHF) – 474
fraud on the market theory – 136
 fundusze emerytalne – 50, 102, 478
 fundusze gwarancyjne – 50, 72, 74 i nast.
 fundusze inwestycyjne – 48–50, 65, 71,
 133, 393

G

generalne klauzule odsyłające – 456
 giełdy elektroniczne – 144
 giełdy parkietowe – 144, 146
 globalizacja – 34
 godziwe odszkodowanie dla akcjonariuszy
 – 48
 Grecja – 253
 grzesnościowe doradztwo inwestycyjne
 – 465
 grzesnościowe zarządzanie portfelem ak-
 tywów na zlecenie – 91
 gwarancja dojścia emisji do skutku – 85,
 100
 gwarant emisji – zob. subemitent

H

haftungsausfüllende Kausalität – 247
haftungsbegründende Kausalität – 247
hedging – 440, 442
 HFT – zob. *algotrading*

hipotetyczny przebieg wydarzeń – 332–333, 339–340, 342, 347, 400, 508;
zob. także wnioskowanie redukcyjne
Hiszpania – 54, 58–60, 76, 262, 463, 513
„hodowanie” szkody giełdowej – 180, 481
i nast.
Holandia – 35, 37, 54, 59, 542
hossa – 33, 162, 288, 306 i nast., 418, 450,
455, 543

I

ignorantia pretium nocet – 153
imienne zaświadczenie o prawie do udziału
w walnym zgromadzeniu – 517
indeks giełdowy – 152, 310, 439, 450
indywidualizacja poszkodowanego – 166–
167, 328, 344, 401–402
indywidualne atrybuty poszkodowanego
– 40, 165, 179, 328 i nast., 401 i
nast., 432 i nast.
inflacja – 150, 216, 310, 317
informacja bieżąca – 55, 109
informacja o przypadkach naruszenia prze-
pisów prawa – 50
informacja o ryzyku – 31, 134, 464, 472
i nast.
informacje okresowe – 109
informacje poufne – 55, 109, 571
informacja przedkontraktowa – 31–32, 573
informacje bieżące – 55, 109
insider trading – Przedmowa, 52, 56, 102,
113, 116, 118, 150, 214, 445, 517,
571, 581
interes inwestora – 54, 62, 70, 119, 123,
136–137, 171, 174, 179, 183, 190,
196, 207, 209, 256–257, 357–359,
377 i nast.
inwestor – zob. finalny nabywca walorów
giełdowych
inwestor aktywny – 330, 389, 476
inwestor pasywny – 310
inwestor przeciętny – 401 i nast., 432
inwestycja alternatywna – 337
iura novit curia – 368

J

Japonia – 55–56, 59, 61, 347, 404, 418,
457
jedność szkody giełdowej – 194 i nast.

K

kalkulacja szansy wygrania procesu – 42
Kanada (stan Alberta) – 55, 60–61, 262,
347, 489, 513, 518
kara administracyjna – 54, 69, 71, 120,
150
kara umowna – 66, 127, 348, 415, 498
KDPW S.A. – 64, 76–77, 82
KDPW_CCP S.A. – 64, 76–77, 82
klasa robotnicza (tzw.) – 35
klasa średnia (tzw.) – 35
klauzula eksoneracyjna – 487 i nast.
klauzule abuzywne – 65, 88, 498
klauzule zmniejszające zakres odpowie-
dzialności – 487 i nast.
KNF – 53, 69, 96, 103–104, 110, 120, 192,
245, 339, 520, 525, 571
know your customer – zob. poznaj swojego
klienta
kodeksy deontologiczne – Przedmowa, 66–
67, 102, 115, 131, 493–497
koloryzowanie sytuacji – 112
komercjalizacja i prywatyzacja przedsię-
biorstw państwowych – 85, 125, 148,
334, 336, 414
Komisja – zob. KNF
Komisja Kodyfikacyjna Prawa Cywilnego
– 38, 473
komornik – 154
konsument usług finansowych – 31, 35, 45,
65–66, 88, 119, 133–134, 167, 473,
497–498
kontraent nieprofesjonalny – 35, 45, 88,
302, 335, 341, 343, 476
kontrakt menedżerski – 117
koszty transakcyjne – 224
kradzież – zob. defraudacja składników
majątku
kredyt – 34–35, 311, 336, 393, 474; zob.
także przekredytowanie klienta

kredyt nieetyczny – 35
 krótka sprzedaż – 310
 kryzys – 33, 56–57, 72, 119, 150, 154,
 306–307, 309–310; zob. także *bessa*
księga akcyjna – 88, 411, 412, 517
kurs równowagi – 145
kurs waloru giełdowego – 143 i nast., 390
 i nast.
kurs zamknięcia – 152, 175, 393–394,
 407–408
Kursdifferenzschaden – 142
kwerulanctwo – 123, 223; zob. także szan-
 taż korporacyjny (*kwerulanctwo*)
KYC – zob. poznaj swojego klienta

L

lewarowanie – zob. *dźwignia finansowa*
liberalizacja obrotu – 44
lucrum cessans – 138, 157–158, 328 i nast.
lucrum cessans – obliczenie wysokości –
 430 i nast.; zob. także *wnioskowanie*
redukcyjne

Ł

ład korporacyjny – zob. *corporate governance*

M

małżeństwo – 129–130, 348
*manipulacja kursem instrumentu finanso-
 wego* – *Przedmowa*, 52, 55–56, 86,
 102, 113, 116, 118, 150, 173, 185,
 213, 225, 390, 397–398, 445, 505,
 517, 521, 571, 581
metoda dyferencyjna – 346 i nast., 367
 i nast., 372 i nast., 382 i nast.
metoda obiektywna – 363 i nast., 367 i nast.
metoda odtworzeniowa – 363 i nast., 367
 i nast.
metody wyceny majątku – 398 i nast.
mienie – 30, 125, 223, 239, 442–443, 447,
 562, 589
minimalizacja zakresu odpowiedzialności
 – 62–65, 487 i nast.
model „przeciętnego inwestora” – 401
 i nast., 432

modelowanie kursu giełdowego – 155

N

*nabycie i odkupienie jednostek uczestnic-
 twa* – 49
nadużycie instytucji procesowych – 123
nadużycie prawa podmiotowego (art.
 5 k.c.) – 123, 492
naruszenie dóbr osobistych – 126–127, 445
*naruszenie statutu funduszu inwestycyjne-
 go* – 49
nemo plus iuris... – 584
*niedopuszczalność wyłączenia odpowie-
 dzialności* – 49
nieformalne doradztwo inwestycyjne – 91
Niemcy – 55–56, 61, 73, 104, 115, 121,
 158, 205, 230, 299, 329, 334, 338,
 340, 342–344, 416, 454, 466, 478,
 488, 492, 518, 564
nieprawdziwe informacje prasowe
 – 126–127
nieprawidłowe obliczenie wysokości szkody
 – 355, 359, 362, 367, 375, 457
nieprofesjonalista – zob. *kontrahent*
nieprofesjonalny
nierzetelne analizy finansowe – 90, 119
nieuczciwe zachowania rynkowe – 70
nieudana emisja walorów giełdowych – 469
nieudane połączenie osób prawnych – 114
nieważność czynności prawnej (nieważ-
 ne czynności prawne) – 64, 96, 112,
 136, 464–466, 490–491, 505, 518
norma „obliczeniowo-matematyczna” (art.
 361 k.c.) – 358–359, 388, 430
notoria powszechna – 153, 391
notowania ciągłe – 144 i nast., 393
notowania jednolite – 144 i nast., 393
nova causa interveniens – 269, 284
nowoczesne transakcje finansowe – 38

O

obiektywizacja związku przyczynowego –
 296 i nast.
obliczenie wysokości odszkodowania – 355,
 534 i nast.

- obliczenie wysokości odszkodowania uzupełniającego – 547–549
- „obliczenie wysokości restytucji” – 355, 385
- obliczenie wysokości szkody – 60–61, 346 i nast.
- obliczenie wysokości szkody – wykonanie obliczenia – 372 i nast.
- obliczenie wysokości szkody w majątku złożonym m.in. z derywatów – 439 i nast.
- obliczenie wysokości szkody w portfelu walorów – 422 i nast.
- obliczenie wysokości szkody w zakresie *pure economic loss* – 444 i nast.
- obowiązek badania prawdopodobieństwa poniesienia straty – 158
- obowiązek przewidywania następstw – 158
- obowiązek występowania z powództwem – 49
- obowiązki informacyjne – 48, 89, 109, 118, 133, 155, 173, 213, 221, 311, 324, 389, 392, 396, 403, 416 i nast., 445, 473, 506
- obowiązkowe ubezpieczenie OC – 47
- Occupy Wall Street* – 35
- ochrona interesów inwestorów – 54, 70, 88, 98, 171, 174, 196, 209, 352, 357–359, 377 i nast., 458
- oczywiście bezzasadne powództwo o uchylenie uchwały – 123
- odpowiednia suma pieniężna (art. 322 k.p.c.) – 41, 162–163, 237, 250, 255, 263–265, 277, 301, 312, 314, 327, 343, 367 i nast., 396, 400, 430, 461, 507, 582
- odpowiedzialność absolutna – 462
- odpowiedzialność gwarancyjna – 116, 462
- odpowiedzialność *in solidum* – 80, 95, 101
- odpowiedzialność odszkodowawcza agencji ratingowych – 43, 52, 57, 59, 61, 100, 119–120, 214, 322, 445, 492
- odpowiedzialność odszkodowawcza na tle *outsourcingu* – 47; zob. także *outsourcing*
- odpowiedzialność odszkodowawcza Skarbu Państwa – 50, 103 i nast., 125
- odpowiedzialność prospektowa – 46, 48, 52, 54, 61, 66, 98, 347, 418, 513
- odpowiedzialność solidarna – 46, 47, 48, 66, 80, 95, 98, 101, 106
- solidarność – zob. odpowiedzialność solidarna
- odstąpienie od umowy – 61, 128, 299, 518, 563
- odszkodowanie jako żądanie główne – 524 i nast.
- odszkodowanie uzupełniające – 128, 220, 222, 509, 534, 536, 547 i nast.
- odszkodowanie uzupełniające odszkodowanie – 553 i nast.
- odszkodowanie uzupełniające restytucję – 549 i nast.
- odszkodowanie uzupełniające roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia – 564 i nast.
- odszkodowanie uzupełniające żądanie wykonania zobowiązania – 559 i nast.
- oferowanie instrumentów finansowych – 84, 93, 114, 121, 469
- ogłoszenie upadłości – 105, 113
- ograniczenie odpowiedzialności odszkodowawczej – 57–60, 487 i nast.
- open outcry* – 144
- opinia biegłego – 338, 371–372, 395 i nast.
- opłata sądowa – zob. wysokość opłaty sądowej
- organy podatkowe – 103–105, 445
- organy skarbowe – zob. organy podatkowe
- organy wymiaru sprawiedliwości – Przedmowa, 34, 41–42, 103, 105, 445, 531
- ostrzeżenie o ryzyku – 464 i nast.
- OTC – 90, 391
- outsourcing* – 47, 95, 100–101, 121
- P**
- pacta sunt servanda* – 36
- piastun organu – 58, 77, 102, 117 i nast., 461, 525
- pieniactwo – 123, 223

- pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń cywilnoprawnych – 53
- planowanie finansowe – 93, 337
- poczucie prawne sędziego – 33, 238, 250–251, 255, 277, 294, 305
- sędzia – zob. poczucie prawne sędziego
- podatek – 103, 104, 316, 342, 399, 415–416, 435
- podbój kosmosu – 32
- podwójna księgowość – 87, 184, 425
- podział ryzyka zmian wysokości szkody – 453 i nast.
- pokątne doradztwo inwestycyjne – 112, 425, 571
- pokątne kursy giełdowe – 151
- pokątne pośrednictwo giełdowe – 425, 571
- pokątne zarządzanie portfelem aktywów – 91
- politycy – 103
- polityka – 134–135, 214, 288, 316–317
- polityka celna, podatkowa, licencyjna, antymonopolowa – 135
- porada inwestycyjna – 31, 56, 92–93, 465, 518; zob. także rekomendacja inwestycyjna
- portfel walorów giełdowych – 422 i nast.
- postępowania grupowe – Przedmowa, 167, 344
- postępowanie egzekucyjne, egzekucja – Przedmowa, 105, 138, 161, 175, 201, 218–220, 273, 502, 509, 515 i nast., 524, 547, 554, 560
- pośrednictwo giełdowe – zob. umowa o pośrednictwo giełdowe
- potwierdzenie świadectwa depozytowego – 88, 412, 517
- powszechny charakter kursu giełdowego – 146 i nast., 423
- poznać swojego klienta – 89, 134, 470, 473
- pranie brudnych pieniędzy – 136
- prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD) – 62
- prawo cyberprzestrzeni – 29
- prawo odstąpienia od umowy – 61, 518
- prawo poboru – 68, 85, 109, 214
- prawo unieważnienia umowy – 61–62, 518
- preasumptio iuris* – zob. domniemania prawne
- prejudykant – zob. decyzja administracyjna KNF jako prejudykant
- pretium commune* – 151, 300, 314
- produkty strukturyzowane – 93
- prognozowanie kursu giełdowego – zob. prognozy
- prognozowanie wysokości szkody – zob. prognozy
- prognozy – 110, 150, 155, 184, 211, 218, 229, 242, 285, 289, 304, 305, 311, 437, 481, 482, 508, 511–513, 553
- prospekt – zob. odpowiedzialność prospektowa
- prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia – 128
- prowadzenie działalności bez zezwolenia – 111
- prowizja maklerska – 415
- prywatne dane statystyczne – 392
- przedawnienie roszczenia o naprawienie szkody – 167 i nast., 176 i nast., 186 i nast.
- „przestępstwa bez ofiar” – 184, 243, 581
- dowód – zob. ciężar dowodu; deklaracja podatkowa jako środek dowodowy; przedmiot dowodu; swobodna ocena dowodów; środki dowodowe
- przedmiot dowodu – 154, 338–339, 390, 452, 477
- przekredytowanie klienta – 35
- przekształcenie szkody w korzyść – 161–162, 194 i nast., 322 i nast.
- przeregulowanie – 44
- przestępstwo – 77, 110, 112, 191–192, 466–467, 470–471
- przewidywalność powstania szkody – 296 i nast.; zob. także subiektywizacja związku przyczynowego
- przewlekłe prowadzenie postępowania upadłościowego – 105
- przyczynienie się poszkodowanego (art. 362 k.c.) – 462 i nast.

- przyczynienie się poszkodowanego a sposób naprawienia szkody – 484 i nast.
- przydział walorów – 85, 123, 126, 148, 199, 216, 336–337, 410, 414, 556, 571
- przyjmowanie wpłat przez osoby nieuprawnione – 49
- przypadek – 32, 228 i nast., 290 i nast., 494
- przyrost naturalny – 234 i nast.
- przywrócenie stanu poprzedniego – zob. restytucja naturalna
- public relations* – 101
- publicysta giełdowy (dziennikarz) – 116 i nast., 127, 209, 392
- publiczne dane statystyczne – 392
- pure economic loss* – 213 i nast., 243, 444 i nast.
- R**
- rating – zob. odpowiedzialność odszkodowawcza agencji ratingowych
- reakcja paniczna inwestora – 477–479
- reakcja rynku kapitałowego – 398
- rebus sic stantibus* – 315 i nast.
- regulacja przesłanki związku przyczynowego – 61, 246 i nast., 357 i nast.
- regulacje odpowiedzialności odszkodowawczej – 45 i nast.
- rejestr klauzul niedozwolonych UOKiK – 65, 491
- rekomendacja inwestycyjna – 47–48, 91, 498; zob. także porada inwestycyjna
- relacje prasowe nt. banku – 126, 143
- relacje prasowe nt. zalecanej inwestycji – 32
- reliance letter* – 99
- Republika Południowej Afryki – 40, 55–56, 458
- reputacja – 73, 126–127; 445, zob. także dobra osobiste
- Respect Index* – 101
- restytucja naturalna – 513 i nast.
- restytucja niemożliwa, nadmiernie utrudniona lub kosztowna – 519
- restytucja przez zwrot zainwestowanego kapitału – 61, 518
- restytucja przez unieważnienie umowy – zob. odstąpienie od umowy; prawo odstąpienia od umowy; prawo unieważnienia umowy
- rewolucja finansowa – 29
- „roboty giełdowe” – 449 i nast.; zob. także *algotrading*
- Rosja – 53–55, 58, 60, 69
- roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia – 569 i nast.
- rozszerzenie powództwa – 351; zob. także zmiana powództwa
- rozwód – 129–130
- równowaga (stabilność) – okres równowagi (okres stabilności) – 33, 289, 306 i nast., 450
- ruch społeczny „niezadowolonych” („oburzonych”) – zob. *Occupy Wall Street*
- rynek światowy – 308
- ryzyko całkowitej straty – 31–32
- ryzyko zmiany wysokości szkody – Przedmowa, 165, 229, 291, 454, 523, 539
- S**
- samonaprawienie szkody giełdowej – 179, 243–244, 376
- scalping* – 103
- siła wyższa – 32, 229–230, 318 i nast., 483, 494, 520
- skup akcji własnych – 108, 123
- spadek – 129
- społeczna odpowiedzialność biznesu – 33
- sposób naprawienia szkody – wybór żądania – 504 i nast., 527 i nast.
- spółdzielnia (tzw.) – Przedmowa, 173
- spółka akcyjna – zob. emitent
- spółka cicha – 466
- „sprawy giełdowe” – 41
- sprzedaż złych aktywów (*sale of bad assets*) – 93
- squeeze out* – 114
- „Standard wzorców umownych stosowanych w domach maklerskich” – 498

- Stany Zjednoczone Ameryki Północnej – 53, 55–56, 58–59, 61, 103, 135, 489, 518
- staranność – Przedmowa, 31–32, 36, 40, 48, 67, 70, 88–89, 93, 119, 157, 181, 266, 297–299, 301–303, 402, 434, 458, 468, 472, 474–476, 479, 493–496, 591–592
- statystyka organów wymiaru sprawiedliwości – Przedmowa
- stopa procentowa – 135
- stosunki pracownicze – 125–126
- strata z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD) – 62
- straty transakcyjne – 37, 39, 125, 133–134, 448
- stwierdzenie nabycia spadku – 129
- subemitent – 85, 94, 100, 102, 123, 410
- subiektywizacja związku przyczynowego – 296 i nast.
- superkapitalizm – 29
- supermarket finansowy – 119
- surogaty – 583 i nast.
- swobodna ocena dowodów – 41
- syndyk – 154
- system depozytowo-rozliczeniowo-rozrachunkowy – 63–64, 76, 82–84, 86, 89, 94, 99, 107, 118, 520
- szantaż korporacyjny (kwerulanctwo) – 123, 445, 459
- szkoda „konwencjonalna” – 43
- szkoda „samochodowa” – 216, 219 i nast., 553
- szkoda ewentualna – 77, 158, 162–163, 184, 225 i nast., 240
- szkoda fikcyjna – 231 i nast.
- szkoda geologiczna – 131
- szkoda giełdowa – cechy charakterystyczne – 160 i nast.
- szkoda giełdowa – chwila powstania – 167 i nast.
- szkoda giełdowa – definicja – 140–141
- szkoda giełdowa – konstrukcja prawna – Przedmowa, 155 i nast.
- szkoda giełdowa – naprawienie – 501 i nast.
- szkoda giełdowa – obliczenie wysokości – Przedmowa, 346 i nast.
- szkoda giełdowa – pojęcie – 36, 131 i nast.
- szkoda giełdowa – wykonanie obliczenia wysokości szkody – 372 i nast.
- szkoda giełdowa – wyrządzenie szkody jako element wyniku finansowego – 34
- szkoda górnicza – 131
- szkoda hipotetyczna – 163, 184, 225 i nast., 240, 339, 408–409, 419–420, 421, 431, 436
- szkoda komunikacyjna – 131
- szkoda lotnicza – 131
- szkoda medyczna – 131
- szkoda na osobie – 139, 239 i nast.
- szkoda naturalna (niepodlegająca naprawieniu) – 135, 198, 275, 363, 448
- szkoda normatywna (podlegająca naprawieniu) – 137, 181, 275, 352, 361, 408, 430, 448
- szkoda odległa – 207
- szkoda pośrednia – 204 i nast.
- szkoda pośrednia akcjonariusza – 107, 120; zob. także szkoda pośrednia
- szkoda prospektowa – zob. odpowiedzialność prospektowa
- szkoda przyszła – 211 i nast.
- szkoda refleksowa – 205
- szkoda różnicowa – 142
- szkoda rykoszetowa – 205
- szkoda w środowisku (ekologiczna) – 131, 139, 242 i nast.
- Szwajcaria – 54–57, 95, 212, 253, 362
- średnia wartość waloru – 403 i nast., 537
- środki dowodowe – 338, 342, 392 i nast.
- świadcstwo depozytowe – 46
- świadomość doznania szkody – 183, 186 i nast.
- T**
- tabele ubezpieczeniowe – 553
- tajemnica zawodowa – 46, 47, 49, 94–95, 101, 112, 148, 177, 410, 525, 571
- teoria chronionego interesu – 377 i nast., 458

test normalności zmiany wysokości szkody – 275 i nast.
 test odpowiedniości i adekwatności – 88
 test *sine qua non* – 268 i nast., 272 i nast.
 test zmiany wysokości szkody – 272 i nast.
 towarzystwa funduszy inwestycyjnych – 48–50, 65, 71, 97 i nast., 101, 102, 133, 262, 392, 411
 transakcja przeciwna (tzw. zamknięcie pozycji) – 441
 transakcje łączenia, podziału lub przekształcenia osób prawnych – 99, 113–114, 324, 360, 379, 387, 397–398

U

ubezpieczenie D&O (*Directors and Officers*) – 77
 ubezpieczenie na życie – 134
 ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej – 47, 75 i nast.
 ubytek naturalny – 234 i nast.
 ugoda – 453, 512
 umowa o pośrednictwo giełdowe – 87, 98, 107, 177, 425, 467, 469, 571
 umowa o skutku ochronnym dla osoby trzeciej – 115
 umowa o zmniejszenie zakresu odpowiedzialności – 487 i nast.
 umowne prawo odstąpienia – 128
 Unia Europejska – 47, 52–55, 57, 60–62, 71, 75–76, 136, 288, 347, 380, 391, 546
 unikanie odpowiedzialności odszkodowawczej – 34, 65, 73
 UOKiK – 65, 72, 88, 491, 497–498
 wpływ czasu – 36, 40, 43, 45, 79, 124, 128, 130, 138, 155 i nast., 161–162, 168–171, 178, 180, 183, 194–195, 198, 200–201, 206–211, 217, 230, 232, 236, 248, 251–254, 260–261, 268, 273, 281–282, 290–291, 302, 312, 348, 366, 373, 377, 380, 387, 399, 408, 413, 426, 432, 441, 462, 499, 507, 522, 532, 535, 538–539, 552, 561, 576, 578

USA – zob. Stany Zjednoczone Ameryki Północnej
 ustabilizowanie (skonkretyzowanie, „zamrożenie”) wysokości szkody giełdowej – 164, 181–182, 241
 ustawowy katalog zdarzeń bezprawnych – 99
 ustrój rozdzielności majątkowej z wyrównaniem dorobków – 129–130
 utrata reputacji – 126–127, 445
 utrata szansy – 158, 162–163, 184, 225 i nast., 240, 341

W

wada papieru wartościowego – 46
 wada świadectwa depozytowego – 46–47, 88
 wadliwa porada inwestycyjna – 92; zob. także porada inwestycyjna
 wadliwa wycena majątku – 119, 121, 372, 410, 571
 wartość aktywów funduszu inwestycyjnego – 99
 wartość godziwa – 394
 wartość przedmiotu sporu – 42, 139, 161, 183, 275
 wartość przedmiotu zaskarżenia – 161
 wartość referencyjna – 401 i nast.
 wartość rynkowa – 393–394
 wezwanie do naprawienia szkody giełdowej – 177 i nast.
 wiadomości specjalne – 391
 „wiek pary i elektryczności” – 29–30, 32
 Wielka Brytania – 53–58, 61, 103, 115, 215, 297, 518
 wierztelności komercyjne – Przedmowa
 wina – zob. staranność
window dressing – Przedmowa
 własna aktywność poszkodowanego – 40, 165, 328 i nast., 338 i nast., 401 i nast., 432 i nast.
 Włochy – 54, 58–59, 69, 513
 wnioskowanie dedukcyjne – 246, 251, 295, 332–333, 336, 343
 wnioskowanie redukcyjne – 162, 246, 329, 331–333, 336, 338, 341–342, 370, 431, 436, 438, 446, 477, 572

- wolna gra rynkowa – 230, 312
- wpis na rachunek – 63, 77, 84, 124, 125, 221–222, 341, 406, 409, 435, 439, 504, 514–516, 519–524, 549, 576, 579
- „wprawienie aktywów w ruch” – 30
- wskazówki udzielone przez poszkodowanego – 464 i nast.
- wskaźnik wyprzedzający koniunktury (WWK) – 229
- wybór sposobu naprawienia szkody – 504 i nast., 527 i nast.
- wybór sposobu naprawienia szkody – nieodwracalność wyboru – 527 i nast.
- wybór sposobu naprawienia szkody a chwila wszczęcia procesu – 507 i nast.
- wycena majątku – 99, 100, 119, 121, 151, 225, 324, 372, 393–394, 395 i nast., 410, 413, 423, 445, 448–449, 571
- wycofanie waloru z notowań giełdowych – 139, 164, 360, 379, 388, 520
- wykonanie zastępcze (art. 479 k.c.) – 128, 218, 286, 476, 560, 563–564
- wyłączenie odpowiedzialności odszkodowawczej – 57–60, 487 i nast.
- wymagalność roszczenia o naprawienie szkody – 167 i nast.
- wyolbrzymione i niecodzienne żądania – 33
- wypłata na rzecz osoby nieuprawnionej – 111
- „wyreżyserowana upadłość” – 166
- wyrok z uznania – 353
- wysokość odszkodowania – 534 i nast.
- wysokość opłaty sądowej – 42
- względy słuszności – 291 i nast., 453 i nast.
- wzorce umowne – 62–63, 65, 67, 81, 88, 487–488, 490–491, 497–498
- wzorzec referencyjny – 401 i nast.
- Z**
- zabezpieczenie powództwa – 42, 124 i nast.
- zabezpieczenie wierzytelności – 96–97, 111, 410, 412, 517
- zachowanie poszkodowanego – 40, 165, 262, 478, 485, 507; zob. także własna aktywność poszkodowanego
- zadośćuczynienie za doznaną krzywdę – 39, 556–557
- zamknięcie giełdy – 139, 164, 319, 391, 520
- zamknięcie pozycji – zob. transakcja przeciwna
- zamknięcie rozprawy (art. 316 k.p.c.) – 24, 44, 138, 153, 161, 175, 211, 213, 238, 248, 267, 273, 331, 333, 354, 357, 360–361, 366, 378, 381–385, 387, 389, 404–405, 407, 438, 507, 511, 522–524, 528, 532, 535, 540, 544, 551, 552, 560–561, 568, 579, 586, 593, 599
- zapobieganie szkodom giełdowym – 72 i nast.
- nielegalny zarobek giełdowy – 136, 571
- zarządzanie portfelem aktywów – 49–50, 90–91, 98, 301, 324, 403, 410, 413, 425, 465, 470
- zarządzanie portfelem aktywów na zlecenie bez upoważnienia – 91, 324; zob. także grzesznościowe zarządzanie portfelem aktywów na zlecenie
- zasada naprawienia całej szkody – Przedmowa, 294, 453 i nast., 492, 501 i nast., 523, 526
- zasady uczciwego obrotu – 69, 98
- zawieszenie notowań waloru giełdowego – 110, 139, 319, 391
- zdarzenia korporacyjne – 122–123
- zdolności percepcyjne inwestorów – 32
- złoto – Przedmowa, 36–37, 105
- złożenie do depozytu sądowego – 128
- zmiana powództwa – 248, 267, 273, 284, 351, 360, 378, 383, 387, 430, 438, 483, 512, 524, 533–534, 592 i nast.
- zmiana wartości handlowej – 219 i nast.
- zmiana wartości pieniądza – 216 i nast.
- zmiana wysokości szkody giełdowej – zob. upływ czasu
- zmiana wysokości szkody po obliczeniu wysokości szkody – 437 i nast.

zmiany kursów giełdowych – jako okoliczność zewnętrzna – Przedmowa, 253 i nast.

zmiany kursów giełdowych – jako przyczyna szkody – Przedmowa, 253 i nast.

zmniejszenie zakresu odpowiedzialności – 487 i nast.

zobowiązanie naturalne – 196

związanie sądu decyzją administracyjną KNF – 68 i nast., 193, 245, 339

związanie sądu żądaniem poszkodowanego – 351–352

związek przyczynowy – 200 i nast., 246 i nast.

związek przyczynowy – funkcje przesłanki związku przyczynowego – 247, 358

związek przyczynowy – mierniki normalności (adekwatności) – 280 i nast.

zwrot zainwestowanego kapitału – 61, 518

Ż

żądanie wydania surogatów – 583 i nast.

żądanie zapłacenia wartości przedmiotu bezpodstawnego wzbogacenia – 578–583

żądanie zwrotu w naturze przedmiotu bezpodstawnego wzbogacenia – 576–578